

Jaar 1610

Inhoud

Steenweg te Rousbrugge

1610 – Jan Schonaert – valse eed van de bierwerker

3 januari 1610 – Statuten brouwers en het venten in kannen

18 januari 1610 – Geruïneerde hofstede op de Oude Markt

21 januari 1610 – Hoppe

21 januari 1610- Een half duizend pond hoppe

21 januari 1610- Koegeld

23 januari 1610 – Hommelpitten – hoppe

1 februari 1610- Vervallen hofstede achter 't Haantje

1 februari 1610- Huis en erf in de Yperstraete

1 maart 1610 – Het Gouden Hoofd

2 maart 1610 – Ommestelling

16 maart 1610 – Brouwerij in de Ieperstraat

29 maart 1610 – Huis op het Vroonhof aan de Hondsgracht

29 maart 1610 – Het Leermakersstraetken ofhet Vlienderstraetken

29 maart 1610 - 't Groot Heerken op de Kouter

29 maart 1610 – Hommelhoveken op de hoek vande Crombekestraat

30 maart 1610 - Pittiloen heeft schulden

11 april 1610 – Jan van Mulem, een dure chirurgijn

19 april 1610 - Het Vynckenaerken in de Oosthoek

26 april 1610 – Verkoop van uit Leiden

10 mei 1610 – Jaspar Huughe krijgt een lening van de dis van Onze Lieve Vrouw

14 mei 1610 - Michiel Charlottes krijgt een lening van de Onze Lieve Vrouwekerk

7 juni 1610 – De Oude Pottery

7 juni 1610 – Christiaen van Calis heeft schulden bij Pieter vande Perreboome – Issuerecht

12 juni 1610 - 't Craeynest en de Oude Potterie

14 juni 1610 – Hofmanschap van 't Baerdekens rente in de Lyssenthoek

Juli 1610 - Retro-akte 15 april 1569

20 juli 1610 – Schorse

26 juli 1610 – 50.000 Schaliën gekocht voor de Sint Bertinuskerk

23 juli 1610 – Borg voor de pacht van de Swynlandmolen

5 augustus 1610 – Den tienden penning - yssuwe

11 augustus 1610 – Bier niet betaald

30 augustus 1610 – Jan Derym koopt een merrie

6 september 1610 - Bertholomeus Maerten huurt van de proost

12 september 1610 – Verkoop van erf van de Stamelaere te Leyden

16 september 16140 - Wijnen -

21 september 1610 – Het testament van Loys Maekblyde – de vader van Lodewyck Makeblyde de schrijver

11 oktober 1610- De Ridder in de Hellehoek

21 oktober 1610 – Bier geleverd en nog te betalen in herberg de Grote Eecke

25 oktober 1610 – Verkoop uit Franckendael

25 oktober 1610 – Verpachting van het stederecht en accijnzen

3 november 1610 – Boekweit

8 november 1610 – 't Hofmanschap van de 100 gemeten

17 november 1610 – Huusje in het Merriestraatje voor de dis

17 november 1610 - Vernieuwing van de collegien
20 november 1610 – Ommestelling
20 november 1610 – Vernieuwing van de notabelen van de stad
22 november 1610 – Regeling van de taken van de greffier
24 novembris 1610 - Frans de Boeuf heeft teerkosten
28 november 1610 – **Het grote proces omtrent een tonne bier** - *apart artikel*
29 november 1610- Wijn te venten in het groot
December 1610 – Koop en levering van hop en de bouw van een brouwerij
2 december 1610 – Elst
7 december 1610 – Vernieuwing van de officieren
1610 - 7 juli 1561- Verkoop losrente

De Brigittijnen

De sack der konsten

David Vinckboons

Ten jare 1610 vergunden hunne hoochheden aen de inwoonders van Rousbrugge octroy, om 's anderdaegs van St. Matheusfeest, **eene vrije jaermarckt** te houden.

Het magisrraet, bevindende dat de wegen ontrent **Rousbrugge** onvermaeckelick waren, ten zy met seer groote costen jaerlicx daer aen te doen ende vermidts daer groote passagie van paerden ende wagens was, besloot **eene calsiede** aldaer te doen leggen. Die onderneminghe wiert aenstonts in 't werck gestelt, ende ten naervolgende jaere, was dien steenwegh reeds volmaeckt.

David Teniers

Heesch ende callaigne omme den bailliu causa officij heescher jeghens ende in prejuditie van **Jan Schonaert**, ghevanghen verweerder
dienende voor ulieden mijne heeren burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe
j

Alvooren dheerscher zeght warachtich te zyn dat den voornoemde verweerder hem
vervoordert heeft inde goede weke voor paesschen lastledente vertransporteren ten huysse ende
herberghe van **Mathys van Cassel**, weirt int **Wythuys** deser stede een quart groot bier in
fraulde van de stadtsrechten - tot bewaerenesse van welcke rechten hy nochtans zijnen eedt
ghepresteert hadde in welcke contraventie hij ghecommitteert heeft niet alleendelick fraulde
nemaer ooc een valsche eedt

ij

Ende alzoo hy verweerder byden voornoemde bailliu ter dier cause betrocken es gheweest,
zoo es hy by ulieden heeren sententie opden ... *niet ingevuld* ... meye lestleden ghedeporteert
ende verlaeten gheweest van zijn officie van tbierwerckenschip

ijj

In platse dat hy verweerder de zelve sententie wel behoorde ghrevereendeert thebben heeft ter
contrarie terstonts naer dien die ghepronunchiert was in openbaere schepencamer wettelick in
grootte ghetaele vergaert zijnde gheinjurieert mijne heeren den greffier zegghende ten
diversche stonden: 'Bbetaelt tgonne ghy my over zeven jaeren sschuldich zyt gheweest ende
ingheropen hebt op stekende midsdien zijn vinder ende dreighende daermede den
voornoemde greffier, metsghaders ooc die vande collegie, zegghende: 'Omdat ick gheen
princendief en ben - daeromme ben ick verlaeten' - met meer ander proposten ende
dreighementen, omme al wel insoling ende incivileit sverweerders persoon by ulieden
heeren gheabandonneert gheweest ende in vanghenesse ghecommandeert.
Gheduerende welcke detentie hy verweerder in vanghenesse gheseyt heeft de naervolghende
ghesublimeerde woorden onder ander propoosten - Lick wilde dat ick mochte diere vande
gonne vinden ende vut kiezen omme mijn wille daermede te doenen ende dat ick daeromme
noch zeven jaeren zoude branden inde helle.

Midswelcken den heescher concluderende, tendeert ten fyne dat den voornoemde verweerder
tot reparatie vande voorseide zijn delicten ende mesusen by ulieden heeren sententie
ghecondemneert zyn te compaereren alhier in oopen ghebannen vierschaere - in zijn linwaet -
bloothoof ende bervoet met eene onghhebranden tortse van twee ponden was in zynen handen
ende daernaer mette zelve tortse te gaen tusschen twee sheeren dienaers inde processie van
ste. Bertens kercke indien men die vraecht, hoorende aldaer op beede zijn knien de
hoormesse Godt almachtich- heeren vande wet - ende de gheinterresserde partie
verghevenesse te bidden van tvoorschreven zijn misdaet met belofte van zulcx nyet meer te
doen,
laetende voorts de voornoemde tortse tot decoratie van het hoochwerdigh heiligh sacramente
metsghaeters inde costen ende mysen van justicie

Believe mijn heeren burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe ten versoucke
vande bailliu causa officij neerstelick te hooren, eeden ende examineren de oirconden inde
marge deser op hemlieden nyet kennen en dat ghedeurende hemlieden detentie van
vanghenesse of zy aldaer nyet en hebben hooren zegghen **Jan Schonaert** onder diversche
propoosten de naervolghende woorden:

Ick wilde wel dat ick mochte hebben diere vande wet omme mijn wille daermede te
ghebrucken ende dat ick zeven jaeren lanck zoude branden inde helle.

3 januari 1610 – Statuten brouwers en het venten in kannen – SAP 470

Alzoo men verstaet dat de pachters vande stede assysen hemlieden vervoorderen eenighe brauwers te laeten
vermaken vande zelfe assysen, die welcke vut crachte vandien hemlieden vervoorderen de bieren by hemlieden ghebrauwen te venten in kannen
contrairelick de statuten deser stede daerby ghemaect
baeilliu, burchmeesters ende schepenen willende daerin voorsien ende order stellen, hebben gheordonneert ende ordonneren bydesen de zelfe pachters
ende brauwers ende elck respectivelick - dat zy int gonne voorseit met tgonne danof dependeert hemlieden zullen draghen
ende regulieren naer de inhouden vande zelfe statuten - achtervolghende weke men de zelfe brauwers expresselick verbiedt eenighe bieren
te tappen ofte venten in kannen upde peinenn amenden
ende verbeurten
byde zelfe statuten ghementioneert
actum te camere den iijde van 't jaer 1610 ghepubliceert ter bretesque ter zelver daghe

18 januari 1610 – Geruïneerde hofstede op de Oude Markt – Halmen – Folio 61

Ten halmdaeghe den xvij january 1610

Pieter Ellieul heift ghecocht jeghens **Matheus ende Gheleyn de Pape** tvijde van een half ghemet preter een halfve roede zaylants ligghende inden **Hellehouck** streckende metten zuuthende opde Casselwech – de oostzyde de dreve ghemeene metten coopere – zuuver goet ende dit omme iij schele parisis te godts pennynck ende vorts vij pond x schele parisis voor tprincipael – te betaelen ghereet ghelt metten halme

Nicolays Heyerman heift ghecocht
jeghens **Jan dePape** ende jeghens zyne huusvrauwe
eene **gheruyneerde hofsteede** ligghende binnen tport deser stede **ter oude mart**
daer eertyden **Daneel Canin** woonde – groot xij roeden en halff –
danoff tvierde vande zelfe erfve competeerde **Guillaume van Beveren**
ende noch een xijde deel, verlach toebehoorende **Christiaen Moenaert-**
modo by coope de voorseide Heyerman,
welcke twee deelkens worden inde voorseide hofstede ten deser vercoopynghe vutghelaeten –
streckende de gheheele erfve achterwaert tot inde Schipvaert –
van noorden d'aeldynghen van **Jacques Baert**
ende van zuuden derfve van **Jacob Canin**, modo den zelven cooper –
zuuver goet ende onbelast ende es ghegheven omme de somme van een hondert ende iiijxxvj
pond parisis tvoorschreven met alzulcke materyaelen als daer op bevonden zyn –
te betaelen zuuver ghelt metten halme
Vorts drie pont parisis te betaelen - voor elck kerck xx schele parisis
Item ghelyckte iij pond parisis te bedeele voor elcken disch inde voorseide drye kercken
Toedien iiij schele parisis voor 't gasthuus deser stede
Metghaeters xxxv pond voor de huusvrauwe vanden vercooper –
toedien xxvj pond parisis te lyfcoope
Payment viij pond ende vorts alle de voorschreven conditien zyn ten laste vande blyver,

met de oncosten van erven ende onterfven alle welcken oncosten zyn te vooren byden cooper ghefurniert gheweist – mitz van deese partye eenen voorgaende halm zoude gheschudt hebben ne hadde gheweist deur oppositie daer jeghens ghedaen ende proces daer omme gheresen in daete vanden xxviijde sprocke 1608

De voorschreven partye ende hofstede es verpacht an **Jan vande Goosteene** eenen termyn van xx jaeren dannoff teerste jaer vallen zal de baefmeese 1610 voor xvj pond parisis tsjaers Zonder voordere laste

Aldus ghehalmpt over erfve – dach ende daete voorschreven.

21 januari 1610 – Hoppe - SAP 119a

Extrait van proceduren vut trolle van arresten onderhouden voor burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe d'erinne onder andere staet tnaervolghende

opden xxj january 1610

Jan de Vynck ghearresteerde verweerder ende **Michel Charlottes**, heescher, omme leverynghe van eene obligatie van een half duuzent pond hoppe byden heescher ghecocht ten pryse van dertich ponden parisis elck hondert een jaer - dach naer de leverynghe die gheschiet es veerthien daghen naer de levertyt laestleden xvjc neghene staende met heesch van costen.

Den verweerder wederstaet den heesch

dheer ordonneert partijen haeren different af te legghen ist doenelick binnen iij daghen -

present consenterende by faulte van dien den verweerder opie van sheescher heesch

omme daarnaer by partijen gheprocedeert te zyne naer style van vierschare - costen xvj schele actum den xxj january 1610

puergieren costen xj schele parisis

ghedient van andwoorde dilactoire - copie winnebroot costen xij schele parisis - iij februari 1610

meerder costen xij schele parisis

ghedient par heescher van replicque copie Ellieul - costen xij schel parisis - xxvde februari

meerder dosten xcij schele parisis

puergieren costen xij schele parisis

Versteken ende int advys - costen xvj schele parisis - actum xvij maerte 1610

burghmeesters ende schepene, voor recht te doene ordonneren den verwerder tallen synen tandwoorden ende litisconttesteren ende namelick opde delaitie van eede byden heescher den verweerder ghedaen

lyden iijde artikel van zijne replicque ende naer recht

actum den xxix maerte - 161 - ciosten xvij schele parisis

meerder costen xj schele parisis Purgieren costen xiiij schele

Versteken van andwoorde ende midsdien d'en heescher gheadmitteert ten eede byden iijde

aertickel van zijne replicque den verweerder ghedefereert

den heescher in persone verclaert by eede tinhouden van dien zelve artikcel warachtich te zyne ende andermael in rechte

actum den 17de meye 1612 - costen xv schele parisis

vonnis

burghmeesters ende schepenen recht doende hebben ghewesen ende den verweerder

ghecondemneert hem by desen dheescher

te verleenen obligatie an een half duusent ponden hoppe byden heescher

anden verweerder ghelevert ten pryse van xxx pond paises thondert te betalen conforme den

contract'e danof tusschen partijen ghemaect byden heescher overgheleit met zijne replicque -
condemnerende toedien den verweerder inde costen vanden processe ter tauxatie
actum den xxijde ougst 1612
costen xvij schel parisis

21 januari 1610 – Clays Deroode heeft zijn schulden bij Jan Bertheloot, zijn stiefvader

Clays de Roode filius Pieters kendt ende belydt wel ende duechedelick schuldich te zyne
Jan Bertheloot - zynen stiefvaedere –
ten dezen present ende de kennesse accepterende -
de somme van taghentich ponden grooten vlaemsch procederende –
te weten de zessengerich ponden grooten van gheleenden ghelde -
blyckende by een voorgaende wettelick verbandt alhier verkent ende ghepasseert upden
zevensten decembris laetstleden –
hiermede ghecasseert ende tsurplus verdraeghende vierentveertich ponden grooten ter cause
van dier ghelycke somme die den voornoemde Roode schuldich was Anthone Padieu
coopman tot Ryssele -
van coope van wolfe by apointement ende transactie met hem ghemaect -
waervooren hem borghe ende principael ghestelt ende gheconstitueert heeft **Andries de Vos**
zynen zwaeghere ten dezen medecomparerende -
van welcke bortocht ende cautie den voornoemde **Jan Bertheloot** hem belooft ende hem
verbonden heeft - zoo hy doet by dezen - danof den voornoemde Devos costeloos ende
schadeloos te indempneren - quicten ende garranderen verbyndende den voornoemde Clais de
Roode –
eersten comparant tot verzeckerheit ende bewaerenesse vande voornoemde Bertheloot in
tgonne voorschreven met tgonne deser aencleven mach -
zyn persoon ende alle zyn goet - roerende ende onroerende - present ende toecommente -
waert tzelve ghestaen ende ghelegghen es - gheene ghesondert ende ghereserveert ende ten
speciale alzulck part ende portie heriditaire als hem toeghecommen es by den doot van
Pieter Babelare - ende Jaquemyne weduwe van Jan de Voghelaere zynne grootvrouwe -
namelik int goet daer nu woont Gilis vander Schave -
ghelegghen inde Watoestraete binnen deser stede omme by faulte van betaelynghe der
voornoemde somme van tachtentich ponden grooten int gheheele ofte in deele
daeranne te verhaelen by heerlicke executie -
Rekeninghe ten dien effectie desen jeghenwoordighe te zyne executoire ende te blyven niet
jeghenstaende eeneghe verjaerthede - styl ofte usancie ter contrarie - wanof mids deen den
voornoemde eersten comparant renunchiert -
verzouckende daerinn ghecondempneert te zyne –
dienvolghende hebben schepenen den voornoemde De Roode int onderhout van dien
ghecondempneert ende ghewezen –
deze presente letteren van verbande executoire - zo zy doen by dezen -
Actum present Jan Fobert - vervanghende Jan Wydts - schepenen
dezen xxde janaury 1610

21 januari 1610- Koegeld - SAP 247 - arresten

François Galaois ghearresteerde verweerder contra **Michiel Charlottes** heescher
omme betaelinghe van vierentwintich ponden parisis spruutende de voornoemde somme over
zeker accoort byden verweerder met den heescher ghemaect over **het coeghelt** van vijf

coebeesten van vier half jaeren incommende het eerste meye 1602 - ende het laeste incommende meye 1605 -
Staens met heesch van kosten

23 januari 1610 – SAP 27

Upden 23 januari 1610

Henri Blicck ghearresteerde verweerder verboorcht by Jaecques Vanderschote ende Janne Brauwiers heeschers
omme betaelinghe van acht ponden vij schele parisis - reste van een half jaer dienst -
met heesch van coste

23 januari 1610 – Hommelpitten – hoppe - SAP 247

Gabriel Wenis commende te beschudde van zyne ghearresteerde goedynghen contra Jacques Deplackere heescher
vande somme ende prys van **zes hondert hommelpitten** byden heescher inneghedaen
legghen en advenante van j schele vj deniers parisis

1 februari 1610- Vervallen hofstede achter 't Haantje – Halmen

Alzo **Maycken de docher van Christaen Zanneken**

eertyden gheleent hadde an **Jan Moens ende Peryncken Zanneken**, zyn huusvrauwe
desselfs Mayckens zustere,

de somme van twaelf ponden grooten Vlamsch –

omme hemlyeden te behelpen in grooten noot zynde –

hebbende alsdan de voornoemde Moens ende zyne huusvrauwe tzelfden Maycken voor
verzeckerheyt in haer handen verbonden zeker partye, deel ende advenant als den zelve
Moens ter cause van zyne huusvrauwe competeerde in zeker vervallen hofstede **achter**

tHantjen liggende inde Gasthuusstraete

ghemene ende onverdeelt met de aeldynghen ende wedewe **Cornelis van Bettheleem** ende
d'aeldynghen van **Christiaen Zanneken**,

blyckende by zeker schriftelick verbant, onderteeckent Jan Moens in date vanden viij
hoymaendt xvc iiijxx xvj tich –

hiermede ghecasseert ende alzo den voornoemde Moens ende zyne huusvrauwe ghebleven

zyn in ghebreck van te restitueren an tvoornoemde Maycken de voorseide gheleende xij pond
grooten

So ist dat den zelve Moens heden daete deser

ghecompareert voor burchmeesters ende schepenen deser stede

verkennende wel ende deughdelick vercocht te hebben ant tvoorschreven Maycken zyn

voorschreven deel, partie ende advenant inde voorschreven ghemeene hofstede,

welck deel tvoorschreven Maycken thaeren proffytte accepteert,

quiterende mitz desen de voorschreven Moens vande voorseide somme consenterende tzelve

verbant gheannulleert te zyne – zo tzelve te passeren van deesen ghedaen es

Aldus ghehalmt over erfve opden 1ste sporcke 1610

1 februari 1610- Huis en erf in de Yperstraete – Halmen

Kaerle vander Doene heift ghecocht

jeghens **Jan Laureyns ende jeghens Jonckvrauwe Marye Zanneken** zyne huusvrauwe

een huus staende inde **Yperstraete daer Andries Pillaert** nu presentelick woont – mortelvast, naghelvast ende cavelvast – metter erfve onder end achter tzelve huus gheleghen also de voornoemde Andries alsnu es ghebruuckende – streckende van vooren ter straete – achterwaert tot inde Schipvaert – van zuuden ende noorden de gronden vande vercoopere op de Yperstraete ghelast an Nicolays vander Doene in twee ponden grooten tsjaers, metghaders noch xxvij pond paridis tjaers met breeder hypotheke ande kynderen Christiaen Zanneken, dachterstellen te zuuveren byden vercooper totten halme Item noch belast met thien schele parisis ande heere van Ste.Bertens emmers als van ouden tyden – danoff de vercooper moet purgieren dachterstellen van alle de voorschreven lsten Daer en boven es tvoorschreven goed noc hghelast ghewist met een ander rente van xxij pond parisis tsjaers anden voorschreven Nicolays vander Doene danoff hy deese hypotheek ontslaet mitz dat den vercooper hem verobligiert heeft de zelve rente te affecteeren ten contentemente vanden rentier op ander hypotheek Voorts zuuwer goet ende dit al omme de somme van een hondert ende xij ponden grooten vlaemsch 't voorseyde hierop payment tcapitaal vande voorseyde rente van xxij pond parisis tsjaers metghaeters de voorschreven xvij pond parisis ende tsurplus te betaelen met ghereeden ghelde – Tvoorschreven huus ende erfve es ghegheven in pachte anden voornoemden Pillaert noch zeker termyn van jaren conforme den pachtbrief waerinne de cooper zal hem moeten ghedraeghen, vorts es bespreckt dat als wanneer de pacht zal expireren vanden gront neffens de voorseyde vercochte partye gheleghen ende ghebruuck by Jan Keael dat de vercooper de zelve gront overlaten moet anden cooper mitz daer vooren te betaelen van jaerlicsche pacht als yemant anders zoude willen daer vooren betaelen, exclus alle schimp ende fraude vorts de loopende jaerschare tspachts vande voornoemde vercochte partye zal weesen half ende half Ten surpluuse es gheconditionneert dat deese vercochte partye blyft verbonden in handen vanden vercooper totter vulle furnissementen vande pennynghen anden coop clevende Aldus ghehalmpt over erfve den 1ste sporcke 1610

1 maart 1610 – Het Gouden Hoofd – Halmen
--

Mathys van Cassele

heeft ghecocht jeghens **Jaecques de Crauwere** vervanghende zyne kynderen vanden eersten bedde – gheprocreert by de dochter van **Guillaume Perleth** zyne eerste huusvrawue ende jeghens den zelve Jaecques, als machtich by procuratie over **Willemyne de dochter van Noel Bronaert** zyne jegenwoordighe tweede huusvrawue, de welcke heift haeren man totter naervolghende vercoopynghe behoirlick gheautoriseert voor burchmeesters ende schepenen der stede van Dunkercke – dat vanden vij january 1610 – 't Cachet der voorseyde stede daerop gedrukt ende onderteekent Maes – hier ghesien – te weeten van tvierde van eenen huuse, erfve ende catheylen, ghestaen ende gheleghen inde Yperstraet **ghenaempt tGouden Hooft** – metghaders noch een ghelyck vierde in de erfve ende catheylen van een ander huuseken daer neffens alsnu beide bewoont ende ghebruyckt by **Franchoy Wydoot** – herberghier, streckende de zelve gheheel erfve achterwaert totter erfve van wylen **Pieter van Burcken** – de westzyde **Kuekemartstraetjen** dat loopt vander Yperstraete naer de Perdemart,

benefens St. Jans vyvere -
 met welck vierde deel mede gaet twee coutsen opde camere naest dYperstraete
 ende twee coutsen op de ander camer boven –
 metghaeters het portael opde vaute –
 belast de gheheele erfve met xx schele tsjaers dachterstellen te zuveren byden vercooper te
 weeten over zyn advenant totten daeghe vanden halme
 Vorts zuuwer goet ende es ghegheven omme de somme van xxxv pond grooten vlamsch
 tvoorschreven vierde in erfve ende catheyl boven tvierde van tcapitael inde voorschreven
 rente –
 blyvende tzelve derr op gheffecteert –
 te betaelen deen helft ghereet ende dander helft te meye eerstcommende emmers de ghehele
 meymaenft onbegrepen
 Vorts xij pond parisis te lyfcoope wannoff den helft zal den cooper valideren houdende dach
 van betaelynghe – dies niet an hem zelve de huere die ghevallen es blyft tscopes proffytte
 – ghereserveert xij pond parisis
 die den vercooper ten zelve huuse ende herberghe veretert heift
 welke somme den voorseide Wydoot zal myncken in zyne betaelynghe
 Vorts es gheconditionneert indien tvercoopers kynderen enich part ende deel toestonde int
 tvoorseide vercochte goet,
 moet den zelve vercooper jeghen hem verandwoorden ende andersins haer compenseren –
 belovende anden cooper dien anghaende garandt
 Aldus ghehalmpt over erfve dach ende date voorschreven

2 maart 1610 – Ommestelling – SAP 470 - Resoluties
--

Ter vergaderinghe van bailliu, burchmeesters, schepenen ende raden deser stede es
 gheresolveert te doene **eene ommestellynghe** ten laste
 vande ghemeene inzetenene der stede ende jurisdictie van diere vande somme van vier duisent
 twee hondert ponden parisis opde voet inde
 voorgaende ommestellynghen gehvolcht behoudens t advies van de notabelen naer costume
 omme daermede de stede
 tontheffen ende ontlasten vande schulden ende comeren daermede men dezelve bevynt,
 ghelazt ende bezwaert te zyne, volghende den staet ter deser
 vergaderynghe byden rresorier overghegheven inhoudende specificatie vande zelve schulden
 ende lasten
 actum in schepencamere opde ijde maerte 1610
De notabelen gaan in hun vergadering akkoord

6 maart 1610 – Christiaen Marque en Christiene krijgen een lening van de gilde van het Heilig Sacrament

Christiaen Marque ende Christiene zyne huusvrauwe -
 byden zelve haeren man gheautoriseert met haren dancke -
 kennen en belyden vercocht te hebben **Pieter vande Perrebome** als onfangher vande **ghilde vande Heilige Sacramente** -
 binnen den kercke van Sinte Bertins deser stede -
 over ende ten proffytte vande zelve ghilde –
een erfvelicke losrente van xiiij pond parisis tsjaers - den penninck xvj -
 ingheghaen den xxix novembris laetstleden -

wanaf teerste jaer vallen ende verschynen zal op den xxviiiij der zelve maent int
jeghenwoordighe jaer xvjc thien end alzo voorts van jaere te jaere –
eeuwelick ende erfvelick gheduerende - emmers totter effectuele lossynghe van de zelve rente
- die zal moghen gheschieden tallen tyden alst de vercoopers hemlieden hoirs ende
naercommers ofte andere dies cause d'actie hebbende -
met goede ende ghepermitteerde ghelde al teenen payementen –
midts opleggende de somme van xxxij pond grooten over tcapitael vande voornoemde rente
- die de vercoopers kennen ontfaen te hebben themlieden contentemente metten verlooopen
totten daeghe van de zelve lossynghe naer rate van tyden -
verbyndende daerinne de naervolghend partijen van lande -
Eerst eene hofstede daer alsnu den voornoemde Chrispiaen woonende es inde
Haghebaerthouck met alle de huusynghe ende draghende boomen daerop staende -
groot thien ghemeten ofte daeronrent - metter westzyde langhes **de Meessenstraete** -
toosthende inde **Roobaertbeke** - van zuuden **het Casselstraetken** -
waeraf de drie ghemeten zyn ghelegghen onder de **heerlickehede van Renynghelst**
Item een ghemet preter vier roeden zaylandts in de voornoemde houck van oosten de
Meessenstraete - van noorden Joos Bortier - van zuuden de weduwe Barys -
Item vier lynnyn gheslandt ligghende noort ande hofstede ende van westen ande straete - de
zelve drie partijen te vooren belast in vj pond parisis ten proffytte van dese ghilde ende in xxvj
met ander partien ten proffytte van Jaquemyncken Nmaeghers -
Item noch een ghemet ende xl roeden zaylandts ligghende inde voornoemde houck metter
oosteynde upden voornoemde straete metter westhende tlant vande kercke van Sint Jans -
metter noortzyde sieur Michiel Bulteel - de zuuthende Jacob Henderyck
Item ij lynnyn en vyf roeden in een tick van vier lynnyn ende x roeden ghemeene met Willem
van Beveren - inde voornoemde houck - van oosten de Meessenstraete - van noorden de beke
- van zuuden Charles Michiel - van westen de constituant -
Item onderhalf ghemet zaylandt inde voornoemde houck van noorden de beke - van westen
jeghens de prochie van Reynghelt - van oosten de voorseide vier lynnyn - van zuuden
d'aeldynghebn van Nicolas de Houck
Item een ghemet in den zelve houck - streckende zuut ende noort - van noorden de
voornoemde vier lynnyn ende joncker Michiel Bulteel - van westen den zelve Bulteel ende
van oosten Boudewyn Bueten ende andere
Item een hafl ghemet zaylandt inde voornoemde houck - streckende oost ende west – metten
oostehnde jeghens de Godduuts - van westen de voornoemde vier lynnyn - van noorden tlandt
van Boudewyn Bueten - van zuuden den boomgaert -
al de voornoemde partijen zuuwer ende onbelast
Actum present Makeblyde - Diedeman - burghmeesters
Floor - Denys ende Vutendaele - schepenen den vj maerte 1610

8 maart 1610 – Kleding ter pandemarkt verkocht – SAP 395 – Renten

Compareerde in persone **Ghislaine de weduwe van Jan de Honghere** -
te kennen ghevende hoe dat zeker partien van **cleederen haer toebehoorende vercocht zyn
gheweest tot pandemaerct** deser stede -
ten verzoucke van **Jan Berteloot ende ander Adriaen Duployts**
ende namelick een vrouwen violetten rock ende zwaert vrouwen lyveken - een mans casaecke
- twee paer mans uppercoussen - een wambais - een spaenschen decksele -
up de loose naer coustume -
welcke partien Lambrecht Bechuut ten desen present ende comparerende -

verclaerst heeft gheloost t'hebbene ten behoufve ende profytte vande kynderen byden voornoemde Honghere achterghelaten - te weten den voornoemde vrouwen rock ende lyveken - metghaders de voornoemde mans casaecke zynde dander partijen voorseid gheloost by zuster Cathelyne Sroen - religieuse vanden gasthuuse -
Actum present de burghmeesters upden viij maerte 1610

Los briefje

Ghehoort by burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe
dn heesch voor hemlieden ghemaect van wegghen Jan den Goosteene heescher -
jegghens ende ten mastee van Clais Babelaere ende Clais Boury als mandelhiers ten sterfhuusse van Jan de Honghere
bedaerghende e somme van zessentwyntich ponden erthien schellynghen vier pennynghen grooten van cooper ende leverynghe van hommele
par cedulle - ghehoort den edt vnden heescher naer insunatie ande verweeiders ghedaen daerby affiemrende de zevle
schult te ynze goet deuchdelick ende onvergouden dien volghende hebben de verweeiders daerinne
ghecondemneer ende conemneren hemlieden desen ehoudens concruurentie nae style methaders idne costen daeromme ghedaen
Actum ter camre den xxvj novembris xvjc elfve

16 maart 1610 – Brouwerij in de Ieperstraat – Renten – SAP 395
--

Jacques Melis ende Genevyfve zyne huusvrouwue,
by den zelven haeren man wettelick gheauthoriseert –
hebben vercocht **Jacob vande Slype** eene erfelicke losrente van vierentwintich ponden parisis by jaere – den penninck xvj – wanof teerrste jaer vallen zal te lichtmesse xvjc elfve eerstcommende ende zoo van jare te jaere eeuwelick vande zelve rente te doene al teenen payement midts byden vercoopeer heurlieden hoirs ende naercommers ofte andere dies cause ende actie hebbende – jegghens de somme van tweeentich ponden grooten over tcapitael vande voorseide rente byde vercoopers hemlieden contentemente ontfaen metten achtstellen ende verschoten totten daeghe vande zelve lossynghe – in rate van tyde – verbyndende daerinne byde vercoopers tot verzekerthede ende bewaerenesse vande cooper een huus ende **brauwerie** metten erfve daer onder ligghende ghestaen ende ghelegen opde zuutzyd vande Uperstraete – binnen deser stede – abouterende van westen jegghens derfve van Jan van Fechelen, tzuuthende jegghens Clays vande Doene – ende van oosten de wedewe Gabriel van Thune daer de vercoopers wonen
item een lyne xxvij roeden hommelhof ligghende upden steenwech ten einde van de Ovedam abouterende van westen de zelve steenwech – van zuuden in de beke ende van oosten Michiel Charlottes ter causie van zyne huusvrouwue omme by ghebreke van betaelynghe te verhalen – inninghe naer coustume
present Guillaume Floor – Andries Rebaut – Jan Wydts – Jan Denys ende Jan Mazeman, schepenen dezen xvjste maerte 1610

29 maart 1610 – Huis op het Vroonhof aan de Hondsracht – Halmen

Ten halmdaeghe den xxix marty 1610 ter presentie van Franchois Diedeman, burchmeester, Guillaume Floor, Jan Fobert, Nicolaeys babelae, Nicolays vander Doene ene Andries Rebaut, schepenen

Jan Fobert heift ghecocht jeghens Joos Denys zo over hem zelven, als oock machtich by procuratie over Agata zyne huusvrouw de zelve haeren man totter naervolghende vercoopynghe behoirelick gheautoriseert –
 blyckende by procuratie sepciael ende irrevocable ghepasseert voor burchmeesters ende raedt der stede van **Amsterdam** date vanden vyfsten maerty 1610 -
 De zeghel van zaeken daer op ghedruckt in groenen wasse ende onderteekent de Haene
 Item noch jeghens de zelve Denys als procureur ende machtich over **doctor Stefanus Backer** inde qualiteyt als voocht vande twee naeghelaten kynderen van Bertyne Denys – den welcken Stefanus de Backer heift de voorschreven Joos ghesubstitueert met advys ende aggreatie vande heren vander weeserye der voorseide stede als oppervoochden vande voroseide kynderen, blyckende by letteren van procuratie ghepasseert, als vooren in date vnden vyfsten february xvjc thiene den zeghel van zaeken daerop ghedruckt ende onderteekent G. Schiryx
 Een erfve ligghende binnen tport op **tVroonhoff** achter derfve vanden cooper daer zyn kueken op staet - vande groote houdt hem dies den cooper te vreden, - commende van oosten jeghens derfve vanden cooper – van zuuden jan Jacobssone ende de Honysgracht – van westen de hoirs ende aeldynghen van Jan Godduut ende Guillaume Denys - van noorden Gillis van St. Pool, zuver goet ende onbelast –
 dies es gheconditionneert dat de erfve daer neffens ligghende toebehoorende aende voorseide Joos Denys, moet hebben eene vrye lydynghe achte de kueken van den cooper – omme tot de Hontsgracht te gheraeken – ter eeuwicheyt
 ende dit al omme ij schele parisis te godspennynck ende van principaeln coope voor de somme van zeven ponden grooten vlamsch – zuver ende ghereet ghelt metten halme
 Aldus ghehalmpt voer erfve dach ende date voorschreven.

29 maart 1610 – Het Leermakersstraetken ofhet Vlienderstraetken – Halmen
--

Nicolays Babelaere heift ghecocht jeghens den zelve Jan de Backer voor hem als inde voorschreven qualiteyt - ter hauste - eene erfve - groot thien roeden - ligghende op **tVliender ofte Leermaekersstraetken**
 met de oostzyde tzelve straetken, daer de schuere ofte keete vanden vercooper op staet, streckende met eenen ghevel langhes thommelhof van Jacob Verslype tot eenen pit – van zuuden d'aeldynghen van Christiaen Fobert – vorts xx schele parisis den disch van Ste. Bertens
 Item xx schel parisis te lyfcoope ende de oncosten van erven ende onterfven al tscoopers laste ende vorts voor tprincipael voor de somme van xlj pond parisis – de voorschreven thien roeden, belast met heerlick tente zyn advenant thofmanschap van wylen Cornelis Conduut – dachterstellen te zuuveren byden coopere te betalen – een helft van tprincipael ghereet ene dander helft te baefmesse eerstcommende
 Ghehalmpt over erfve dach ende daete voorschreven

29 maart 1610 - 't Groot Heerken – Halmen

Franchois Hancx heift ghecocht
 jeghens de zelve **Joos Denys** in ghelycke verhooghinghe ende als meist biedende een partye hommelhof opde zelve couttere ghenaeamt **'t Groot Heerken**
 in pacht ghehouden by **Joos van Cayseele** –
 groot xxvij roeden ghelast met coutterrente als van ouden tyden den heere –
 vorts zuuver goet ende dat al omme xx schele parisis de kercke van Ste; Bertens,
 ghelyck xx schelde den disch aldaer –

te lyfcoope xl schele parisis –
den aermen in St. Jans kerck xxj schele
al ten laste vanden blyvere
ende van principaelen coope de somme van lvij pond parisis te betaelen zuuwer ende ghereet
ghelt
Aldus ghehalmpt over erfve opden xxix marty voorschreven

29 maart 1610 – Hommelhoveken op de hoek vande **Crombekestraat** – Halmen

Jan vande Goesteene

heift ghecocht jeghens de zelve **Andries**,
hemlyeder broeder inde zelve verhooghinghe een hommelhoveken ligghende ten houck vande
Crombekestraat
van oosten de zelve straete, van westen **Steven de Backer**,
tzuuthende opde Potterstraat,
belast met xvj schele parisis tsjaers den heer –
groot tzelve hommelhoveken xl roeden
ende dit omme de somme van xl schele parisis te lyfcoope –
de voorseide kerck ende disch van Ste. Bertens elck xx schele parisis –
ende van principaelen coope een hondert ende twee pont parisis
al ten laste vanden blyver
te betalen zuuwer ene ghereet ghelt mettten halme
Aldus ghepasseert dach ende daete voorschreven

30 maart 1610 - Pittiloen heeft schulden - – Renten – SAP 395

Jacques Pittiloen

kent schuldich te zyne **Jan vanden Peereboome** –
present ende accepterende –
de somme van zesendertich ponden grooten van gheleenden ghelde ende lantspachte
ghevallen te Baefmesse zesthien hondert achte –
verbyndende tghonne te verzekehede vande zelve Peerboome
zyne persoon ende alle zyne goedynghen –
present ende toecommende –
waer ze gheleghen zyn ende by speciale eenen gryze coye, twee jaerlinckcalvers
ende de groene vrucht staende upde landen toebehoorende de voornoemde Pereboom
byden voornoemde Pittiloen in pachte ghehouden –
ghezayen ende gheplant ter jaertyddt ende planttydt vandesen jeghenwoordighe jaere
metgaders **eene bayde merrie** hem Pitilloen toebehoorende metten cachtele dat daer commen
zal
Omme by faute van betaelynghe de voornoemde schult daeranne te verhaelen ter gheliefste
van de voornoemde Peereboom al ner de coustume deser stede ge-heuseert
Actum xxxste maerte 1610
Present Fobert ende Wydts, schepenen

11 april 1610 – Jan van Mulem, een dure chirurgijn– Halmen – folio 77

Decreet

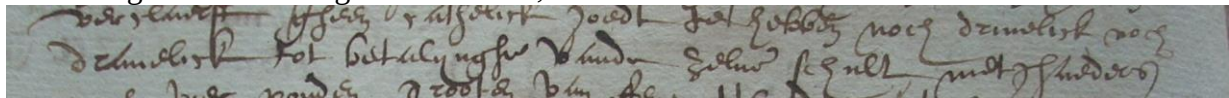
Naer dien **Christiaen de Berch** hadde betrocken gheweist by **meester Jan van Mulem** –
chirurgyn – voor myn heeren burchmeesters ende schepenen der steede van Poperynghe

ende daer naer ghecondempneert was te betaelen den zelven meester Jan de somme van twaelf ponden grooten over de cuere by hem ghedaen ande zone vanden voorseide Christiaen –

hem gheïnsereert by **Maillaert vander Muelene**

ende daer naer byden zelven Christiaen – zo veel debvoirs ghedaen dat hy opposerende jeghens dexecutie ende acte vande voornoemde condempnatie ende den zlvn Mulem in materye van abuse betrokken hebbende gheweist, heift eyndelynghe vercreeghen afslach van vier ponden grooten – blyvende van dies acte te betaelen accht ponden grooten de voorseide acte in date vanden xxij january 1608

ende also Maillaert vander Meulen in het garant ghecondempneert zynde in executie ghebrocht was ende in vanghenesse ghecommandeert, heift in handen vanden amman verclaert gheen cathelick goet te hebben, **noch drimelick noch dramelick**

tot betalynghe vande zelve schult –

metghaeters noch vier ponden grooten van eene tweede acte van condempnatie van zeker visitation by andere chirurgiens ghedaen ande zone vande voorgaende De Berch in date ix octobris 1608 blyckende byde acte van catheloosheyte date vadnen xxvjste maerte 1609 – so ist dat den zelven Christiaen by consente vande voorseide burchmeesters ende schepenen stelt te coopen **onderhalf ghemet preter thien roeden zaeylants** inden Lyssenthouck streckende metten zuuthende op tlant vande aeldynghen van myn heere Vander Clytte – te westhende talnt van Loys vande Goesteene, tnoorthende de wedewe ende aeldynghen van Jacques de Muelenaere – de oostzyde Franchois lebbe

omme daer anne te verhaelen de voorgaende somme van twaelf ponden grooten met de costen vander vervolghe ende de ghone van deesen decreet inder voughen dat naer dry distincte kerckeghebooden dannoff ghedaen van ghenachte te ghenachte – zonder interruptie – oock drie verscheenen kersse ghebrant ter platse ende huere ghec Costumeert – ter presentie vanden bailliu, twee schepenen ende wetscheepen ende naerdien een publicatie suyabondnat ghedaen es gheweist

zo is de derde ende latste kersse ghebrant den xvij april 1610 – al blyckende byde notitie dannoff ghehouden by Ellieul als wetscheepen - hier ghesien

ende overdien t'voorschreven parseel van goede inneghestelt es gheweist by de decretant opde somme byden decreet vermelt int branden vande voorseide jste kersse – es tzelve noch verhooght met branden vande derde kersse – byden zelve decretant met xl schele parsiis met de costen zo vanden vervolghe als vanden decrete –

vj pond parisis te lyfcoope end als meest biedende ende last verhooghende op hem ghebleven voor de somme van xij pond iij schele iij deniers grooten vlamsch ende de costen vanden respective vervolghe al tscoopers ofte decretans laste

aldus ontuut ende onterft met de roede van justicie den eersten proprietaris ende met de zelve roede daer naer ghe-erft den voorgaende Frans de Berch ter presentie van burchmeesters ende schepenen ten daeghe ende jaere als boven xix aprilis 1610

16 april 1610 – Retroakte – processen nr 16 – 1636
--

Allen en ghone die deese presente lettern zullen zien ofte hooren leesen , sy kennelick dat **Andries Makeblyde**, inde qualiteyt als ontfangher vande heerlicke ende erfvelicke renten toebehoorende mynen eerwerdeghe heer den abt van Ste. Bertens binnen St. Omaers als temporeel heere der stede van Poperynghe, den zelven ontfangher inde naeme vanden

voorseide heere, vut crachte van wettelicke afwinnynghe voor burchmeesters ende schepenen ten cuerghedynghe der voorseide steele ghedaen,
Heeft inde voorseide qualiteyt tot recouvre van diverssche jaeren achterstellen van heerlicke renten daarmede de naervolghende partye belast es, verhuert ende in loyaelen pachte ghegheven by wettelicke verhooringhe - an **Christiaen deVynck**, timmerman van zynen stylle - ter presentie van Guillaumes Floor ende Nicolays Babelaere – schepenen der voorseide stede ende oock met advies van **Christiaen Bollaert** in huwelick hebbende de weduwe Dieryck Liebaert als deerste partye haer ouders toebehoort hebbende, toedien met aggreatie ende ten byweesen van **Willem de Rycke**, **Willem Stalin** ende andere als naer rentieren, te weeten eene verbrande hofsteede ligghende op de westzyde vande Yperstraet, wezende een deel vande gheheele erfve wylen **ghenaempt tSchaeck**, also verre **wit ende breet** als de porte metghaders de zuutcamer haer es betreckende zonder voordr de fondamenten vanden muer ende viersteede, vande zelve zuutcamer jeghens derfve vercheynst an ... Duploy half ende half - de fondamenten vande noortghevele ande voorschreven poort jeghens derfve daer Lecaes te wonen plach worden hier mede begreepen ende ddit voor eenen tydt ende termyn van twaelf jaeren achter een volghende, innecommende baerfmesse xvjc thien voor de somme van elf pont parisis by jaere danoff eerste jaer van betalynghe vallen ende verschunen zal te baermesse 1611 ende zo vorts van jaere te jaere totten expireren vande voorseide twaelf jaeren te betaelen alle jaeren naer elck ghevallen baerfmesse op heerlycke executie tzy anden heere ofte ande rentieren naer dien den zelve heere zal vuldaen wesen

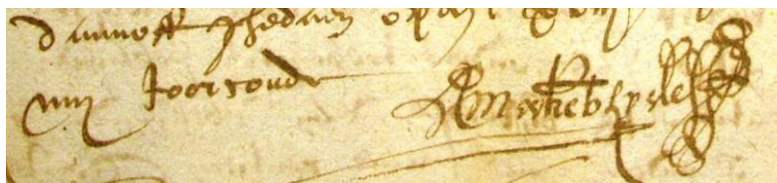
is vorts gheconditioneert dat de huerder ghehouden wert de zelve hofstede eerelick te betimmeren binnen den tydt van twee jaeren op pene van daertoe bedwoonghen te zyne is oock den huerder ghehouden over te nemen by prisye de voorseide fondamenten ligghende binder aerde zoo oock de matsementen vanden kelder in also verre als die niet inneghevallen en zyn ende den zelve peys op legghen binnen den tydt van eenen jaere anden voorseide ontfangher ofte indien de heere vuldaen es ande rentieren in mynderinghe van hemlyeden achterstellen

Ten tsurpluuse es ter deeser wettelick verhuerynghe byden heurder verschooten ende betaelt diverssche oncosten als de kercke xx schele, den rouper xx schele, de ontfangher over zyn debvoiren van dees verhuerynghe metghaeders tameken vande pachtbriefven iij pond – te lyfcoop ix pond parisis ende vorts zeker straetschau boeten alle dese oncosten ten laste avnde heurder

Dies heeft hem verkennt borghe ende principael voro deese jaerlicschen pacht ende de voroschreven cnditien Adriaen de ploy

Aldus verhuert ter hause naer diverssche publicatien dannoff ghedaen o pden xviiiij april xvjc ende thien

My toorconde L. Makeblyde

17 april 1610 – Janneken van Hondtschote zit in Leiden - SAP 395 - 17 april 1610
--

Janneken van Hondtschote filia Jacobs -

zo over haer zelve als machtich by procuratie over meester **Jacobs Knol ende Catheline Wecksteen filia Jans -**

ghepasseert voor schout - burghmeesters ende schepenen vande stede van **Leiden - Hollant** - ghedateert vande xij maerte xvjc thiene ten passeren van desen ghesien heeft - vut goede jonste ende devotie die zy draghende es an **de armen vande prochie van Onse Vrouwe** binnen deser stede - de zelve armen ghejont - upghedregghen ende ghegheven by donatie inter vivos - zo zy doet by dezen - wezende de zelve donatie gheaccepteert by **Jan Bollaert** – mede comparerende - vervanghende zyne medeconsorten bedeeders vande voorseide armen - een vierendeel elstlandts - erfve ende catheel - legghende inde **Lissenthouck** - de westzyde an telst vande kinderen Jacob Janneken - doostzyde daeldynghen Pieter vande Beke - ghemeene met de zelve kinderen - met alle baten - profitten ende landtspachten - wesende als noch onbetaelt ende dat erfvelik ende onwederroepelick omme danof byden voornoemde armen te ghebruucken als van propre andere goedynghen ende eighendomme ende proprieteyt
Actum present burghmeesters ende schepenen deser stede den xvij april xvjc thiene

19 april 1610 - Het Wynckenaerken in de Oosthoek – Halmen

Franchois Folcke

heeft ghecocht jeghens **Jaecques, Jan ende Guillaume Godduut** – zo over hemlyeden zelve als jeghens de voorseide Jaecques als machtich by procuratie over **Andries** zynen broeder hier ghezien

drie vierendeel elstlandt, erfve ende catheyl inden Oosthouck ghenaempt **het**

Wynckenaerken –

d'oostzyde den disch van St. Bertens,

de westzyde de kynderen van Jan de Berch filius Jacobs,

tnoordhende Gilles van St. Pool

oudt twee jaeren – zuuver goet –

voor de somme van iiijxx j pond parisis den partye –

te betaelen metter erfachtigheyt op pene als vooren –

lv schele parisis voor de kerke van Ste. Bertens –

ghelicke lv schele parisis de kerk van St. Jans – de disschen in bede de kercken elck xv schele

– al tsoopers laste

aldus ghehalmpt over erfve opde xix april 1610

26 april 1610 – Verkoop van uit Leiden – Halmen

Joos Borthier

heeft ghecocht jeghens Jacob Vermaeck ende jeghens Christynken de Groot filia Mailliaert daer moeder af was Fluerken Blicx – beede in persoon

Item jeghens de zelve Christine als ten danck van haeren voorgaende man machtich ghemaect by procuratie over Maycken de Groot haeren zustere, wedewe van Jan Stenten – gheassisteert met Pieter Ozeers, notaris publyck, gheadmitteert by schoudt, burchmeesters ende regierders der stadt van Leyden, volghende letteren van certifficatie in date vanden xx july 1609 – den zeghel van zaeken daer op ghedruckt ende onderteekent G. Zamenburch – hier gesien

Vorts vervanghende den voorseide Jaecques ende zyne huysvrouwe de kynderen van Osten Boy, daer af tvoorseide Christyncken moeye af es,

te weeten een ghemet zaeylants ligghende inden Haghebaert – van oosten tLapperstraetken, twesthende tzelve straetken, de noortzyde de wedewe Jan Daten – de zuutzyde Matheus

Tristram – zuuver goet – ghezondert v schele parisis tsjaers van cleene staende rentkens ende

dit al omme de somme van xiiij pond groote, zuver ghelt – tvoorschreven dannoff de vercoopers kennen vuldaen te zyne
vorts iij pond parisis den ghemeen en armen ende ghelicke iij pond parisis voor de kerke van St. Bertens
vorts es gheconditonneert dat den cooper moet vervanghen te betaelen de steede van Poperynghe – alzulck recht van issuwe dat de zelve steede, ter cause van deesen gronden pretenderen, dannofftaccoord dar naer ghemackt is voor xxiiij pond parisis ende voor deesen ende den naervolghende coop van dit al ten laste vanden blyvere
aldus ghehalmpt over erfve opden xxvj april 1610

10 mei 1610 – Jaspas Huughe krijgt een lening van de dis van Onze Lieve Vrouw - SAP 395 - Renten
--

Jaspas Huughe heeft ghecocht van **Jan Bollaert - Gillis de Roode ende Jacob Vander Schaghe** -

als bedeeders vande aelmoessen inden disch van Onse Lieve Vrouwe binnen deser stede ten behoufve ende proffytte vanden zelve disch -
eene erfvelicke losrente van neghen ponden parisis – den penninck xvj –
voor de somme van twaelf ponden grooten vlaemsch -
by den vercooperen ten contentemente ontfanen –
wannof teerste jaer vallen ende verschynen zal den viij in meye zesthienhondert elfve -
ende zoo voort van jaere te jaere totten lossynghe van diere - die zal moghen gheschieden tallen tyden alst den vercoopers - zyne hoirs ende naercommers ofte ander dies cause ende actie hebbende belovende zal midts uplegghende t'eenderwaerf de voorseide capitael penninghen metten verlooopen totten daeghe vande lossynghe –
naer rate van de tyde - met goede ende gepermitteerde ghelde daerinne verbyndende twee ghemeten hofstede mette groene ende drooghe cathelen daerop staende inden **Wipperhouck** - streckende zuut ende noordt -
aboutterende van zuuden ande hofstede van Jan Huughe - van noorden de hoirs van Loys Lancheel - van oosten de jockwech ende van westen Andries de Zaghere –
zuuwer ende onbelast -
innynghe naer de costume deser stede
Actum present Fobert - Babelaere vervanghende Guillaume Floor
Charles vander Doene ende Andries Rebault upden x meye 1610

14de mei 1610 - Michiel Charlottes krijgt een lening van de Onze Lieve Vrouwekerk - Renten - SAP 395
--

Michiel Charlottes ende Petronelle zyne huusvrouwe - byden zelve haeren man behoorelick gheauthoriseert - welcke authorisatie zou nam over danckelick –
hebben vercocht ande eersame **Loys Makeblyde - Frans Keerne ende Jacob de Berch** -
als bedeeders vande kercke van onse lieve vrouwe binnen deser stede - present ende accepteerende ten proffytte – oorboir ende ten behoufve vande zelve kercke –
eene erfvelicke losrente van zes ponden parisis by jaere - den penninck zesthiene –
voor de somme van acht ponden grooten vlaemsch -
byde vercoopers theurlieden contentemente ontfanen –
wannof teerse jaer vallen den verschynen zal den xiiij meye xvjc elfve ende zoo voorts van jaere te jaere - eeuwelick ende erfvelick gheadmitteerd -
emmers totten lossynghe vander zelve rente –

die zal moghen gehschieden tallen tyden alst de vercoopers hemlieden hoirs ende naercommers ofte andere dies cause ende actie hebende - believen zal – midts uplegghende al teenen payement tvoorschreven capitael metten verlopen totte daghen vande zelve lossynghe - naer rate van tyde - met ghepermitteerde ghelde – verbyndende daerinne een huys ende erfve - staende ende ligghende upden Overdam binnen deser stede -
 aboutterende van noorden de Nieustraete - van Oosten Ghilein vander Haghe - van zuuden Jan Haghebaert - vuldere ende van westen den voornoemde Overdam – voor desen zuuver ende onbelast -
 ghereserveert den Overdamsche schult –
 met innynghen naer costume - present Floor - Fobert - Babelaere - Doene ende Denys - schepenen –
 den xiiijde meye 1610

De Nieuwstraat is de huidige Benedictijnenstraat. En daarmee is deze plaats of hoek duidelijk te bepalen. We gebruikten hier de Ferrariskaart van rond 1775.

7 juni 1610 – De Oude Pottery – Halmen
--

Ten halmdaeghe den vijde juny 1610 – present Franchoy's Diedeman, burchmeester, Pieter van Daele, Jan Wyts ende Pieter van Damme, schepenen, metghaders Nicolays vanden Doene

Vincent Roens heift ghecocht

jeghens **Christophorus Snockaert**

Item jeghens den zelve als machtich by procuratie over **Catherine** de dochter van **Willem de Wert**, zyne huusvrouwe,

de zelve procuratie ghepasseert binder stede van **Leyden** voor Pieter Ozeers, notaris publick daer toe by schoudt, burchmeesters, schepenen ende regierders der voornoemde stede gheadmitteert,

blyckende by pertinent cerifficatie vander heeren aldaer ghezeghelt ende onderteeckt in daete vanden xxvj maerte 1610 hier ghesien

Te weeten **een half ghemet hommelmhof** ofte daer ontrent ende mers alzulck grote, recht, cause ende actie als de vercooper ter cause van zyne huusvrouwe daer anne heift in een meerder partye van vier lynen

ghemeene met **Jan Roens**,

ghenaempt **de Oude Pottery**,

ligghende in de **Elsenbrugghestraete**

daerinne begrepen derfve onder de huusen van **Christiaen Baes**,

streckende noorthende op **tMeryestraetken** –

tzuuthende de aeldynghen van wylent **Willem de Zelmeren** –

tvoorschreven **Jan van Fegghelen** ende d'Elsenbrugghestraete –
 twesthende den voornoemde **Jan Roens** –
 ghelast tvoorseide advenant met xl schele parisis tsjaers ten proffytte vande wedewe Pieter Moenaert in eene rentebrief van zes pond parisijs tsjaers opde
 Voorseide vir lynden gheffecteert –
 zuuver van achterstellen ende vorts zuuver goet
 ende dit al omme ij schele parisis te godspennynck, xx schele parisis ten proffytte vanden armen in St. Bertenskercke,
 xij pond parisijs te lyfcoope
 Item twee dobbel ducaeten voor tsvercoopers huusvrauwe een hoofcleet
 Twee ponden grooten an tsvercoopers twee kynderen
 Zes pont parisis an **Anthuenes Cattoire** voor zyn diensten
 Xx schele parisis voor den schrifvere ende van principaelen coope voor de somme van achtentwintich ponden grooten vlamsch –
 payment tcapitael vande voorseide rente van xl schele parisis tsjaers ende tsurpluus zuver ende ghereet ghelt zynde de zelve partye vut pachte ende vermach de cooper terstont handt daeranne te slaene
 Aldus ghehalmpt over erfve dach ende daete voorschreven.

7 juni 1610 – Christiaen van Calis heeft schulden bij Pieter vande Perreboome – Issuerecht – SAP 395 – Renten

Christiaen van Calis kent ende belydt schuldich te zyne **Pieter vande Perreboome** als tesorier deser stede –
 de somme van xlij pond over de vulle betalynghe van syne yssuerecht te betalen ten ouste eerstcommende - daerinne verbindende vier ghemeten groene havere ende de vruchten van een half hemet hommelhof -
 streckende van noorden de straete - welck landt dat hy in pachte houdt van Jan Massie - omme by faulte van betalynghe ten daeghe voorseide dezelve somme ten deele ofte gheheele daeranne te verhaelen ter heerlicke executie naer costume
 Actum present tcollegie vande wet den vij juny 1610

12 juni 1610 - SAP 119a - 't Craeynest en de Oude Potterie - processen nr 28
--

In dit proces zitten er twee retro-akten betreffende de Oude Potterie, gelegen in de Elsenbruggestraat.

Retro-akte van de 3de april 1578

Extraict vut tregister van wezen
 onderhouden voor burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe waerinne onder andere staet ten volghende:
 Vraemvoogden vande vier kinderen van **Willem de Weert, Copkin, Janekin, Cathelinken ende Margrietkin**,
 vander goede hemlieden opghecommen byder doot van **Vincent Roens**, huerlieden oom in erfve ende cathelen - eerst in patrimonie
 Item de helft ende tvij vanden erfve ter hofstede daer Lauwyc Clobyn woonende es ghenaempt **'t craynest**, ghemeene als vooren, streckende metten westhende op dElsenbrugghestraete,
 doost ende zuutzyde jeghens deffve van **Jacob Tant**,
 tnoorthende **Jan de Muelenaere**,

ghelast deene helft in byleven als vooren

Item een half ghemet landts inde Elssenbrugghe straete ghemeen als vooren

in een partie van vier lynen dat Mattheus Moeraert in paghte hout, ghenaemt **de oude potterrie,**

daerinne begrepen derfve onder de huise van Christiaen Baes,

streckende metten noorthende op '**t Merriestraetken,**

tzuuthende daeldynghen ende Wedewe de Zelmere,

toosthende Jan van Feghelen en dElssenbrugghestraete

ende twesthende jeghens derfve van Jan Roens.

Item doet te noteren dat de wedewe van Vincent Roens heift anghenomen te alimenteren

Caopkin ende Grietkin, twee vande voornoemde weezen

in montkosten, schoen, coussen, cleedere ende zulc als hemlieden van noode,

wat totter tydt dat de zelve kinderen huwen ofte thaerlieden

jaeren commen zullen,

midts dat de voornoemde wedewe de voornoemde twee kynderen bladynghe ende incompste

ontfanghen zal theuren profytte ende vuldaen tzeitich ponden parisis die de voornoemde

kynderen vande zelve wedwe ontfanghen moesten van de coopdach van haerlieden moeders doot

Inder ghelicke heeft Kaerle Roens, anghenomen Janekin een van de voornoemde weezen

midts te heffen dincomsten als vooren ende heeft daermede quitte ende vuldaen xxx pond

parisis die den voornoemde Caerle betaelen moeste ter cause vande coopdag als vooren

Item Jan Roens heeft anghenomen Cathelynken, eene vande voorscrheven weezen midts

conditie als vooren ende heeft daermede quitte de somme van xxx pond parisiis ter cause als vooren

men houttet by schepenen,

actum **den iijde april 1578**

burghmeesters Jan Daeten ende Caerle Roens elc voor anderen ende een voor al.

Ghecollationeert jeghens tvoorschreven register ende es bevonden accorderende by

mygreffier der voornoemde stede

Extrait vut de register vanden erfvenissen ende onterfvenessen vander steede ende heerlichede van Poperynghe

Retro-akte van de Oude Pottery – 15 februari 1588

Jan Roucquier heift ghecocht jeghens Jan Roen ende Joryncken zijne huusvrauwe

item jeghens den voornoemde Jan als voocht vande weeze van Kaerle Roen ende van

Calleken tkyndt van Willem de wert

eerst tvierde vanden huuse ende erfve staende opde nieuwe maert

daer den voornoemde Roucquier nu woont met alzulcke lasten als daer op ligghen erfve ende catheylen

streckende van vooren ter zelve mart achterwaert totter singhele de zuutzyde derfve vande aeldynghen vande wedewe van Jan Haghebaert,

de noortsyde derfve van Allaert de Roode, ende dat mits dat de voorseyde coopere zal te

buuten ghaen renunchieren ende cedeeren in handen vanden vercooper ende ten proffytte van

zyne voorsiede weezen alzulck recht van byleven als hy cooper heift ter cause van zijne

huusvrauwe op eene partye van goedyngghen ligghende op tMerrystraetken ende de

Elsenbrugghestraet

ghenaempt **de oude potterye** aldus ghepasseert ende ghehalmpt over erfve opden xvde february 1588

accordeert met zijn origineel volghende de collatie by my als clerck ghedaen
toorconde Makeblyde

*In het zelfde dossier zit ook nog deze akte waarbij Christoffel Fouckiert vraagt of de wet
Pieter Blocquet wil verplichten zijn stuk eigendom in het erf op de Nieuwe Markt te verkopen.
Blijkbaar hadden de Oude Potterie en het erf op de Niuewe marrkt met elkaar te maken.
Zouden we hier bij de oorsprong zitten van de pottenbakkerij op het huidige Bertenplein?*

12 juni 1610

Voor mijne heeren burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe
supplierende vertoocht reverentelick **Christoffel Fouckiert** in huwelick
hebbende **Cathelyncken, de dochtre van Willem Deweert**, hoe dat hem competeert de helft
ende halfven deel lande erfve ter hofstede daer Vincent Roens overleden es, opde Nieuwe
Marct ghemeene met Caerle Roens, Jan Roens ende andere,
streckende van vooren opde Nieuwe Marct,
achterwaert tot sheeren singhele,
de zuudtzyde de wedewe van Jan vande Kerckhove
de noordzyde de wedewe van Bouduin Dhane,
blyckende byder extraict vut tregister van weesen,
onderhouden voor ulieden mijne voornoemde heeren ondeerteeckent M. Lottin hyer annex
metghaders oock tvierde vande huysen metter poorterspoorte ende andere huizen
staende opde voorschreven erfve ende alzo de voornoemde suppliant bevindt de voronoemde
partien van goederen
ghebruuct ende ghepossesseert by **Pieter Blocquet** tzijnen grooten grieve,
bidt oodmoedelick dat mijne voornoemde heeren ghelieve by appostille op desen den
voornoemde Blocquet tordonneren afstandt te doene van tsynen advenant in de voornoemde
erfve metghaders oock inde huysynghen ende hem te doene rekenynghe bewys ende reliqua
vande baten, proffytten ende emolumenten byden voornoemde Blocquet
danof ghetrocken ende noch pardontelicke te trecken ende in cas van oppositie ofte dilay der
saecke te dienen van derden daghe te derde daghe
ende zult wel doen.

14 juni 1610 – Hofmanschap van 't Baerdekens rente in de Lyssenthoeck – Halmen
--

Gheleyn Quaghbeur heift ghecocht jeghens Mahieu de Zagher ende Peroone zyne huusvrauwe
twee lynen ende thien roeden zaylant liggheende inden Lyssenthouck in een meerder partye
van vyf lynen ende thien roeden ghemeene metten cooper
belast met zyn advenant int hofmanschap van Baerdekens rente, ten proffytte vanden heere,
dachterstellen te zuuveren byden vercooper ghereserveert vanden jaere 1609 ende 1610
welcke jaeren zyn tscoopers laste,
vorts zuuwer goet, streckende metten zuuthende opde Boeschepestraete – de westzyde den
cooper – tnoorthende int twaterloop ende oostzyde tlant van Jan Masselis filius Claeys ende
dat omme ij schele parisis te godspennnck
drye pont parisis te lyfcoope
vj pond parisis voor vercoopers huusvrauwe ende van principaelen coope de somme van vijf
pond thien schellinghen grooten vlamsch den hoop
de loopende jaerschaere ten proffytte vanden cooper
te betaelen ghereert ghelt metten halem
aldus ghepasseert opden xiiijde juny 1610 voorschreven

Extrait vut register van weeserie onderhouden voor burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe waerinne onder andere staet tnaervolghende:

Vooghden van Cazyneken de dochter van **Sanders Floor doude**, vande eersten bedde te cathele haer opghecommen byde doot ende afflivigheyt van haeren vaedere ende ter cause vande cathele commende van haere moeders doot, clevende ande voochtden ijc iiij xx viij - 288 - pond

eerst in patyrimonie vande vadere onderhalf ghemet zaeylandts an doostzyde van eenen meerderen sticke inde Hipshouck, - streckende metten zuudthende opde Watoustraete, tnoorthende Lowys vande Goosteene,

doostzyde jeghens tlandt van Jan Wydt cum suis -

ende van westen Sanders haer broeders landt,

ghelast deene helft in byleven vande wedewe van Sanders voorseit,

Item een half ghemet viij roeden elstlandts inden selven houck, streckende mettten noorthende op de stede van Jan de Breede - doostzyde jeghens telst vande gasthuuse

tzuuthende ende de westzyde jeghens delsten van Lauwereys de groote,

ghelast deene helft in byleven als boven

Item in compense van de vaedere een ghemet zaeylands inden zelven houck, streckende met den zuuthende int waterloop, doostzyde jeghens tlandt van Margrietken haer zuster ende van westhende de wedewe van Sanders Floor landt

Item tderde van vier lynden landts inden zelven houck ter hofstede ende onder de catheylen van Jan de Pottere

ghemeene met Sanders haeren broedere ende de kynderen van Jan Floor –

streckende mettten oosthende totten elste van de heere –

twesthende de baillie dreve - de zuudzyde Augustin vande Vale landt,

ende van noorden jeghens t'elst van Ghilis van Simpol

ghelast zijn advenant met eenen rente

Item dese dochtere heeft deene helft van de woonhuuse ter stede daer Clays Floor woonende es ghemeene met Margrieten haere zuster

Item de helft vande taillie op tvoorschreven half ghemet viij roeden elst ende de groene

cathelen staende upden oostbilck van tzelve Casyneken ghenaemt **de Pillaert** –

hierjeghens behout dese dochtere an haer zelven in mynderinghe van de vulle betaelinghe van haere voornoemde cathelen

commende van haere moeders doot xlix lynden viij roeden ende behout noch an haer zelven van ontfanghen ghelde by haer vaedere te Steenvoorde

van landtspachter haer competerende dee somme van xij pond

Item moet betaelen heer Pieter Trystram xl schele parsisi - dheer Sys xvj schele - Jan vande

Heede xxij schele, de kercke van onse vrouwe over de sepulture van haeren vaedere in

mynderynghe iiij pond parisis - Cornelis Jacobssone xxvij schele parisis

men boudet by schepenen

actum den xv aprilis xvc lxi naer paesschen – 15 april 1569

borghe Sanders Floor filius Jacobs ende Sanders Floor filius Sanders

ghecollationeert jeghen tvoornoemde register ende daarmede bevonden accorderende by my greffier der sede van Poperinghe

Lottin

contra **Catherine de wedewe van Jaecques Proventier**

zoo over haer zelven als over haere kynderen - hoirs ende aeldynghen

vande huusvrauwe van **Jacob Merlevede** vande somme van ijc xliiij pond xvj schele parisis

van coope ende levrynghe van schursse

staens met heesch van costen

23 juli 1610 – Borg voor de pacht van de Swynlandmolen – SAP 395 – Renten

Compareerde in persone **Pieter Masseau** -

te kennen ghevende dat Eloy Moreel hem borghe ende principael ghestelt ende

gheconstitueert heeft over hem comparant jeghens **de weduwe van Jacques Proventier** -

voor de somme van xij pond x schele grooten by jaere -

eenen tydt ende termyn van zeven jaeren lanck ghedeurende - over de ferme ende pacht vande **Swynlandmeulene**

metgaders jeghens Pieter de Wale voor de somme van x pond xvj schele viiiij penninghen

grooten vlaemsch - procederende van coope van hommele

ende dat daerenboven hy Masseau - comparant - hem Moreel in zyne eighen ende priveen

name schuldich ende ten achter es de somme van zeven ponden grooten van gheleenden

ghelde ende coope van hommele -

omme wanof den voornoemde Moreel wel ende ghetrauwelick te betaelen ende verzekeren

zoo heeft den voornoemde Masseau daerinne zynder indempniteit verbonden ende

verbindt by dezen - by vorme van specialen zekere eene bayde merrie - twee gryse coyen

ende eene gryze veerse - eenen waghene metgaders toebehooren metgaders alle zyne inhaven

- meublen ende cathelen - present ende toecommende -

omme int cas van verachterthede die den voornoemde Moreel ter cause van de voornoemde
bortochten zoude moghen doghen ende lyden –

ofte by faulte van betaelynghe vande voornoemde schult van vij pond grooten -

die den voornoemde Masseau hem verbyndt ende belooft te betaelen-

ter gheliefte vande voornoemde Moreel –

de zelve end elcke partie zonderlynghe daeranne te verschien naer de costume deser stede

Actum present Diedeman - vervanghende Makeblyde - burghmeester upden xxiiij july 1610

26 juli 1610 – 50.000 Schaliën gekocht voor de Sint Bertinuskerk - Renten – SAP 395

Jan Fobert, Jacques Floor, Maillaert van de Goesteene ende Jan Bouve,

kerckmeesters vande kercke van St. Bertins deser stede –

verkennen ende belyden wel ende deuchdelick ghecocht te hebben jeghens **Adriaen**

Lonessen, coopman

den nombre van een vichtich duusent Ingelsche schaillien -

goet leverbaer ende coopmannen goet –

die de zelve kerckmeesters verkennen ontfaen te hebben binnen der stede van **Nieupoort** –

themlieden contentemente –

ende dat in pryse van achtiën ponden parisis elck duust –

te betaelen by drie egale paymenten –

te weten een derde bedraghende drie hondert ponden parisis ghereet byden voornoemde

Adriaen vercooper vande voornoemde kerckmeesters ontfaen

ende het tweede payment te paesschen int jaer xvjc elfve naestcomende

ende 't derde ende laetste paymente te Baefmesse int zelve jaer hiernaevolghende

voor welcke twee restende paymenten bedraeghen tsamen zes hondert ponden parisis

de voornoemde vier kerckmeesters hemlieden gheconstitueert hebben –

zoo zy doen by desen borgers principael - elck voor anderen ende een voor al – in solidum ende zonder divisie –

omme by faulte ende ghebreke van betaellinghe vande voorschreven resterende paymenten de zelve ende elck vandien zonderlinghe op hemlieden te verhaelen ende recouvreren al naer de costume deser stede in ghelicke zaecken gheuseert

Actum present **Andries Maekblyde ende Diedeman**, burghmeesters desen xxvj july 1610

Compareerde in persone Jan de Schottere den welcken hem gestelt ende geconsituteert heeft – so hy doet by desen – borge ende principael over jan Fobert, Jacques Floor, Maillaert vande Goosteene ende Jan Bouve, kerckmeesters van de voornoemde kercke van Sint Bertins tot breeder verzeketheit ende bewaernessze van de voornoemde Adriaen Loonessen voor den coop ende leverynghe van vichtich dusent schaillien by de voorschreven ghementioneert emmers voor de twee laetste ende resterende paymenten vandien bedraghende tzamen zes hondert ponden parsiis belovende de voornoemde kerckmeesters den zelve Schottere danof te indempneren ende garranderen costeloos ende schadeloos – zoo jeghens den zelve Adriaen als amme andere dar zoude moghen anne gaen

Actum present Fobert vervanghende Babelaere schepen ten daghe ende jaere voorschreven

5 augustus 1610 – Den tienden penning - yssuwe - SAP 247 - arresten

Upden vde ougst 1610

Cathelyne Moenaerts filia Gheleins verweerder contra **Pieter vanden Peerboome** inde qualiteit als tresorier - heescher arrestant -

tenderende ten fyne de verweereghe overgheve den staet van alle haer goedynghen -

zo wel buuten ls binnen dese jurisdictie van Poperinghe gheleghen zynde -

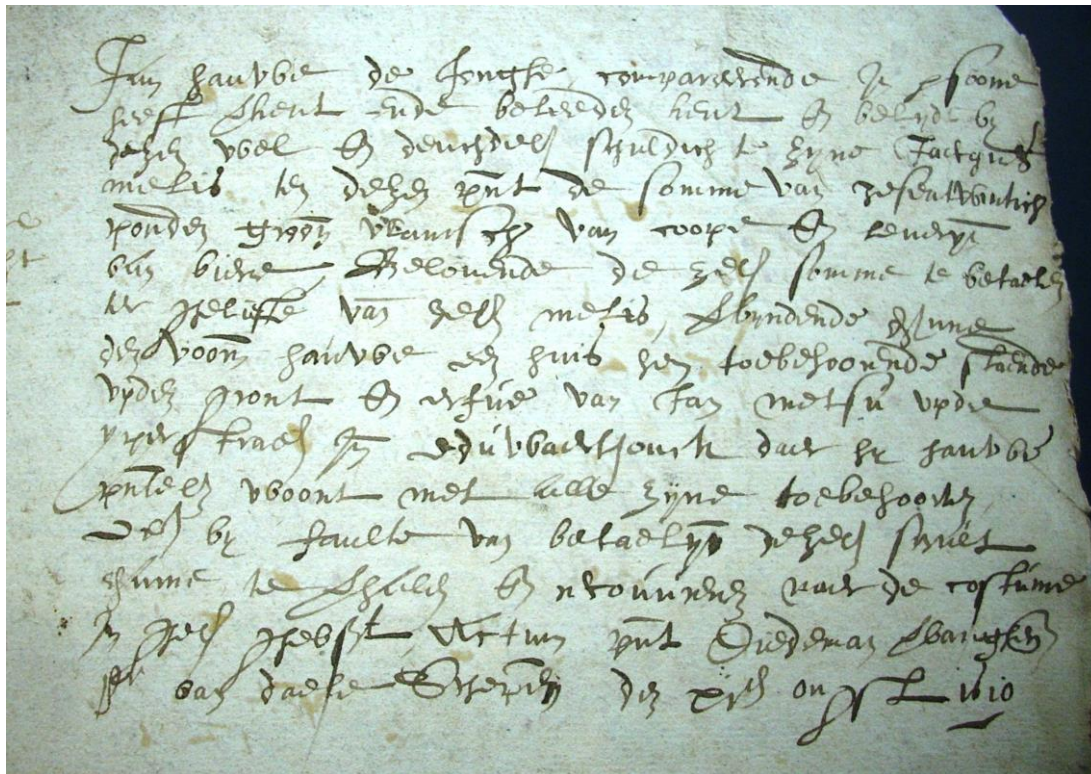
mitsgader van alle haer mueblen ende ghereeide pennynghen twelck zy by eede verclaersen zal -

omme tselve al ghepresen ende ghe-estimeert te worden ende dat zy tselve ghedaen wezende daeraf zal betaelen den thienden pennynck

ten proffytte anden voornoemde stede over trecht vander yssuwe twelcke zy schuldich es deur haer vervrvreemdynghe ende afghesetenheit vande zelve jurisdictie ende stade -

waerinne de zelve gherecht is vut crachte van oudt ende eeuwich octroy haer byden graven van Vlaenderen ghejont ende continuelick ghepractiquiert - met heesch van costen

11 augustus 1610 – Bier niet betaald – Rentén – SAP 395

Jan Hauwe de jonghe compareerde in persone
 ende heeft verkent ende beleeden – kent ende belydt by desen
 wel ende deuchdelick schuldich t zynne **Jacques Melis** ten desen present –
 de somme van zesentwintich ponden grooten vlaemsch van coope ende leveringhe van biere –
 belovende de zelve somme te betaelen ter geliefte van de zelve melis, verbyndende daerinne
 de voornoemde Hauwe een huus hem toebehoorende staende upde gront ende erfve van Jan
 Metsu upde Yperstraete inde Eduwaerthouck dar hy Hauwe presentleick woont met alle
 zynne toebhooren omme by faulte van betaelynghe deser schult daeranne te verhalen ende
 recourvreren naer de costume in ghelyck ghelt
 actum present Diedeman vervanghende Pieter van daele, schepen
 den xjst ougst 1610

Jan Hauwe de jonghe compareerde in persone - heeft beloofd zo hy doet by dezen -
 te garrandeen ende indempneren costeloos ende schyadeloos **Jacques Melis ende Pieter
 Hallinck** - beede te passeren van desen present –
 vander somme van twaelf ponden grooten daervooren de zelfde Melis ende Hallynck over den
 voornoemde Hauwe hemlieden ghestelt ende gheconstitueert hebben borghe ende principael
 jeghens Jan vande Goosteene - Andries Schoonaert ende Jacques de Placker ter cause van
 zeker impositen ende impositien die den voornoemde Hauwe hemlieden schuldich es tot
 verzeketheit van welcke heeft hy Hauwe daerinne by vorme van specilae zekere verbonden -
 zo hy doet by dezen –
 één zyn huus daer hy presentelick woont - staende upde erfve van Jan Metsu inde
 Edewaerthouck upde wech van Ypre -
 omme daarmede te verhaelen ende retourneren alzulcke schade - grief ende intrest als hy ter
 cause vande voorchreven bortocht zoude moghen ghedooghen ende ghebieten al naer de
 costume deser stede in ghelicke ghelden
 Actum ten daghe ende present als boven.

30 augustus 1610 – Jan Derym koopt een merrie - SAP 395 - Renten

Compareerde in persone **Jan de Rym** –
de welcke kent ghecocht te hebben jehens **Jan de Rycke** van Watoue een bruynbayde merrie
- by den voornoemde Rym tsynen contentemente ontfraen ende dat ten ij schele ten
godtspenninck - de lyfcoope v schele parisis –
payment gehouden dach van betaelynghe up beede de naervolghende paeymenten -
dies niet an hem zelve ende van principaele coope de somme van vichthien ponden grooten
vlaemsh –
te betaelen vyf grooten over een helft te paesschen eerstcommende int jaer xvc elfve ende de
resterende vyf grooten ter vulle betaelinghe te Haesbrouckfeeste daernaer - oock
eerstcomemnde int desen jaere als hy Jan de Rycke voorseid de vooreoomde merrie
goet hout in allen harnassche tzy allen verkende ofte haer tweeden -
verbyndende de coope tot bewarenesse vande vercooper twee geheten ofte daertontrent landt
metten huuse daerup staende ligghend in de Hipshouck palende an tlandt van Pieter
Quaghebeur - van oosten ende noorden - van zuuden ende westen de zelve coopere - wesende
zuuwer ende onbelast
Actum present Diedeman vervanghende Makeblyde burghmeesters
desen xxx ougfst 1610

6 september 1610 - Bertholomeus Maerten huurt van de proost - SAP 395 - Renten

Berthomomeus Maerten comparerende in persoone -
heeft beloofd ende beloofd by desen - te indempneren ende garranderen **Jan de Schottere** -
costeloos ende schadeloos -
van den somme van zessendertich ponden parisis daervoreen hy Schottere hem ghestelt ende
gheconstitueert heeft borghe ende principael jehens den proost deser stede ter cause vanden
landspacht die hy Maerten de zelve proost schuldich es –
bedraeghende ghelycke somme - te betaelen xij pond parisis binnen xiiij daeghen -
ende tsurplus by xl schele parisis de maent totter volle betaelynghe vandien –
volghendetaccoord danof tusschen den zelve proost ende hem Maerten ghemaect
verbyndende hy Maerten daerinne -
te weten voor den voornoemde xij pond parisis alle de hommele die hy plocken zal upden
gront achter den huuse vanden zelve Maerten - omme by faulte ect.
Actum present Diedeman burghmeester ende Doene schpenene upden vj september 1610

Den voornoemde Maerten kent ende belyt schuldich te zyne Jan de Schottere de somme van
twee ponden grooten vlaemsh -
te weten een pond grooten over een jaere rente ghevallen den jste lauwe 1610 laetstleden
ende een pont grooten van heure vanden gront onder thuys daer den voornoemde Maerten nu
woont **upde Peerdemaect** deser stede -
consenteerende hy Maerten ende hem verbyndende by desen utten zelven huuse te verhuusen
te baefmesse naestscommende - toelaetende de voornoemde Schottere tzelve huus te
verheuren tot recouvre ende betaelyghe zoo vande voornoemde twee ponden grooten als
vande achterstellen ende verlopen vande rente voor de toecommende jaeren tot dat hy
Schottere vande voorseide somme ende naervolghende achterstellen van rente vol betaelt wert
-wannof hy ghehouden wert te doene rekenynghe ende bewys dies verzocht zynde -
verzouckende daerinne ghecondemneert te zyne -
achtervolghende welcke etc -

Actum present Diedeman burghmeester ende Doene schepene upden vjde september xvc
thiene

12 september 1610 – Verkoop van erf van de Stamelaere te Leyden – Halmen

Meester Jan Beyens

heeft ghecocht jeghens **Mahieu de Schodt**

over hem zelven ende als machtich by procuratie over **Maycken de dochtere van Marcus de Stamelaere** zijne wettelcke huysvrouw,

blyckende by de zelve procuratie ghepasseert voor schoudt, burchmeesters ende raeden der **stadt Leyden** Hollant, date van den xxxiste augusty des jaers 1610

den zeghele van zaeken der voornoemde stadt daer op ghedruckt ende onderteekent J. van Bancsen,

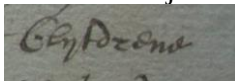
Item jeghens **Magriete Corneles**, wettelicke huysvrouw van **Andries de Stamelaere** over haer zelven als machtich ende gheauthoriseert by haeren voorseyde man totter naervolghende zaeken, blyckende by schryven van machte ende authorisatie ghepasseert insghelyckx bij de voornoemde schoudt, burchmeesteres ende raeden van **Leyden** - date vanden derden septembris anoo xvj c en thiene, - den zeghel van zaeke vanghelycken daer op ghedruckt ende gheteekent J. Van Bancsen

te wetene eene erfve ligghende op **dYperstrate** onder de catheylen van den voornoemde cooper - streckende van de voorseyde Yperstraete achterwaert tot inde Schipvaert, de westzyde langhs de erfve van Loys van Goesteene, tot in de voorseyde vaert – metter oostzyde langhs **de waterghanck vande voornoemde stede van Poperinghe**, tot inde voorseyde Schipvaert, belast de voorseyde erfve in ij ponden parisis tjaers met **thofmanschap van Jacob Zanneken**,

Item noch twee lynen hofsteede ligghende onder tWestswynlant, ghemeene met Joos Denys in drye ghemeten ende een lynne hofstede met de twee deelen in groene ende droghe catheylen ghemeene met Joos voorschreven

Item noch een half vierendeel lants ligghende inden **Claverbilck** ghemene met Gheleyn van wolle, ende Joos Rengoot

Item noch vijf vierendeel en xxij roeden elslant ligghende in de prochie van Proven opde

Glijtedreve ghemeene in een meerder parseel met Jan de Wilde ende zyne zes kynders de voornoemde parcel buiten de cuere van Poperinghe ghelegghen te erfven daert behoren zal

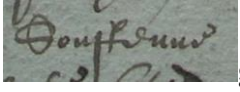
ende dat omme iij schele parisis te godtpennynck

ende van principaelen coope de somme van twyntich ponden grooten vlamsch,

metsghaeders noch vier ponden grooten die den coopere goedt heeft by **Marcx de Stamelaere** over tlossen **van Jacques** den schoonzoon **vanden zelve Marcx vuyt vanghenesse vut de handen vande Walen die laeghen in garnisoene tot Roesbrugge**,

Bovendien noch iij ponden grooten vlamsch betaelt over **Marcx de Stamelaere** voornoemde in handen van dheer Franscois de Peresville, proost vanden voornoemde steede van Poperinghe metghaders noch vij ponde xv schele parisis betaelt **Jan Wyts** als ontfanger van den vde penninck vanden jaer lxxvj tich

Item iij pond xij schele parisis betaelt over den voorseyde Marcx in handen van Pieter Everaert als ontfangher van den x pennynck van den jaere **1576** ende noch de somme van xxiiij ponden parisis over wettelick kosten ghedoocht by **Clays**

 Tlam inde gousteure van den processe jeghens Christiaen Metz ende Mahieu Baelde ter cause van de hoirs ende aeldinghen van den voorseyde Marcus de Stamelaere, gheleyt noch de voorschreven erfve onder de catheylen vanden cooper voornoemd in een hure van twaelf jaeren ten proffytte van **Clays Tlam** voorseyd voor zes pont parisis tjaers zuuver ghelt

Acht pont parisis te lijfcoope
Al ten laste van den blyver te betaelen
De voorseyde xij pond grooten met vier pond grooten ghereet metten halme ende tresterende vande voorseyde somme de helft binnen drye maenden ende dander helft binnen een jaer naer date vanden halm
Aldus ghehalmt met erfve op **den xij september 1610**
Present burchmeesters ende schepenen

In eerste instantie onthouden we hier dat het meester Jan Beyens is die die stukken aankoopt. Jan Beyens is bekende een advocaat/procureur.

De grond in de Ieperstraat is dus eigenlijk eigendom van hem, maar hij verhuurd deze – voor 12 jaar - aan Clays Tlam.

Het valt natuurlijk op dat 34 jaar na datum men nog 3 pond 12 schele parisis dient te betalen aan Pieter Everaert als ontvanger van de 10de penning van het jaar 1576.

Dit is dus 34 jaar na datum.

En er stond ook nog een rekening open bij de koper Jan beyens. Deze heeft immers Jacques, de schoonzoon van Marcx de Stamelaere nog uit de gevangenis van Roesbrugghe gehaald, toen hij daar door de Walen was gevangen genomen. Met de Walen worden hier de 'Malcontenten' bedoeld. Gezien deze vermelding, denken we hier eerder aan het jaar 1582 of 1583.

16 september 16140 - Wijnen - SAP 247 - arresten

upden xvj septembris 1610

Jan Jacobs ghearresteerde verweerder contra **Jan vande Goosteene ende Jaecques de Plackere** als pachters van de wynen - heeschers tenderende te eynde den verweerder hemlieden bewys doe vande wynen by hem inneghedaen ende ghekeldert ten huuse van meester Makeblyde ende an wien de zelve woort vercocht zyn - staens met heesch van kosten

21 september 1610 – Het testament van Loys Maekblyde – de vader van Lodewyck Makeblyde de schrijver – SAP 395 – Renten

Wy - **Guillaume Floor - Jan Fobert - Nicolaes vander Doene - Jan Denys ende Pieter van Dale** - schepenen der stede van Poperynghe - doen te weten dat hedent daete deser - voor ons ghecompareert es in persone **d'heer Loys Makbebyde** den welcken met advice ende consente van Joncvrauwe Waels - zyne wettelicke huusvrauwe daer by de zelve haeren man gheauthoriseert -

welcke authorisatie sy nam over danckelick - vut pure jonste ende affectie die hy es draghende **totter religie ende societeit Jesu** - ghejoont - ghegheven ende gheconstitueert heeft - joont ende geeft ende constitueert by desen jeghenwoordighe - by vorme van testamente - ten proffyte - oorboore ende behoufve van tcollegie ende cloostere der voornoemde societeit Jesu - wesende ghefundeert binnen de stede van Ypre - eene erfvelicke losrente van drie ponden grooten vlaemsch by jaere - losselick den pennynck zesthiene - inneghaende ten daeghe vanden overlyden van voornoemde donateur - dannof teerste jaer vallen ende verschynen zal binnen een jaer daernaer ende zoo voorts van jaere te jaere - - eeuwelick ende erfvelick gedeurende - emmers totten effectuele lossynghe van diere - die zal gheschieden tallen tyden alst d'hoirs ende aeldynghen van de zelve testamenteur ofte andere dies cause ende actie hebbende - believen zal - midts uplegghende t'eenen werf de somme van achtenveertich ponden grooten over tcapitaal vande voorseide rente metten achterstellen van diere totten daghe van de lossynghe naer rate van tyt met goeden ende ghepermitteerden ghelde - verbyndende daerinne tot verzeckerthede van tvoornoemde collegie vande societeit - eene behuuse hofstede ghelegghen inden Haghebaerthouck deser jurisdictie up de Meessenstraete - groot van lande over meersch, boomgaert ende zaylant tsamen achtthien ghemeten ofte daerontrent - metten cathelen daerup staende daer Walram de Vey presentelick woont - consisterende inde naervolghende partijen van lande - te weten eerst twee ghersbilcken an anderen - groot van lande drie ghemeten en half ende xxxvij roeden ligghende inden Haghebaerthouck - ghenaempt de weede - daer thuus opstaet - streckende metten zuuthende an t'leen van Adryaen Pyl - de westzyde tleen van Kaerle van Renynghe - tnoorthende de kynderen van Jan van Stiggele - de oostzyde tlant vande wedewe Alaert Degroote - Item vyf ghemeten ende xl roeden lants in drie sticken inde voornoemde houck metten noortzyde jeghens tlant vande kynderen Gilles Zelveren - de zuutzyde jeghen tlant van de Sacramentsghilde ende toosthende Pieter vane Stiggele - Item noch iij ghemeten en half preter ij roeden in drie sticken neffens anderen inden zelven houck - streckende metten hoorthende totten lande van Sint Jansghilde ende de wedewe van Alaert de Groote - tzuuthende de kynderen van kynderen van Jan Baert - d'oostzyde jeghens tlant van Jan vande Cappelle - de westzyde jeghens tnaervolghende lant. Item noch twee ghemeten een vierendeel ende xliij roeden gherstlandt ligghende voor thuus vande voorseide eerste partye gherserye daer de schuere op staet - streckende zuut ende noort - tnoorthende totten voornoemde huse - tzuuthende tlant van wylen Jacques de Pours - de noortzyde tleen van Jan van Bambeecke - de oostzyde de voorschreven drye ghemeeten en half - zuuver goet ende onbelast - met zulcke innyinghe als men heeft van landspacht - al volghende de costume deser stede ende juridictie - in ghelycken gheuseert - in kennesse der waerheyt hebben wy schepenen boven ghenoeft dese letteren ghezeghelt met onse zeghelen ende doen teeckenen by den greffier der voorseide stede desen xxj septembris 1610 - allen voorseide Makeblyde testamenteur overleet upden xxvj der voorseide maent van september 1610

Wy - Guillaume Floor ende Pieter van Dale - schepenen der stede van Poperinghe - doen te weten dat heden date deser - ghecompareert es in persone d'heer **Loys Makeblyde** - den welcken ghejont - ghegheven - opghedregghen ende ghetransporteert heeft - zoo hy doet by desen jegenwoordighe by vorme van testamente -

ten proffytte - oorbore ende behoufve vanden **disch ende aermen vande prochie van onse lieve vrouwe** binnen den voornoemde stede

- twee differente losrenten –

bedraghende elck twaelf ponden parisis by jare - den penninck zesthiene –

beede bezet ende ghehipothecqueirt op eene behuude hofstede - groot thien ghemeten ofte daerontrent - ghelegghen inden Pezelhouck dezer stede - al volghende de briefven van

constitutie dies breedr ghewaghende -

deene ghedaeteert vanden viij-sten hooymaent xvc ende dertich ende dandere vanden xvj octobris xvc vyfendertich - makende ande zelve twee renten

den voornoemden disch vry acteur omme de zelve te ghebrucken - innen ende ontfanghen als syn eighen ende propre goet - beghinnende commis thebbene ten proffytte vande zelve disch ten daghe vande overlyden vanden voornomden testamenteur met expressen laste ende conditie dat de dischmeesters last hebbende van de goedynghe van de voornoemden disch - schuldich ende ghehouden werden ter eeuwigheit jaerlicx te doen celebreren in onse lieve vrouwe kercke een solemnele jaerghetyde over de ziele vanden zelve testamenteur - zyne huusvrouwe ende kynderen op Sint Lodewycks dagh - wesende den xxvde vande maend van ougst -

doende savonts te voorent eene halfve eure lank luuden metter groote clocke ende insghelycx sanderdaeghs voort beghinnen vanden zelve jaerghetyden ende daernaer zinghen de vigilien der overleden met drie lesende ende eene zynghende messe van requiem –

doende daertoe de vrienden vanden voornoemde testamenteur begroeten omme over zyne ziele ende de gonne van zyne voornoemde huusvrouwen ende kynderen te bidden ende offeren -

ende zullen toedien de de voornoemde dischmeesters ghehouden zyn ten zelve jaerghetyde jaerlicx tot te doen deelen tachtentich broden anden aermen - weerdich twee schelle parisis tstick ende dat al metten incommen vande voorseyde reten -

in kennese der waerheyt hebben wy schepenen voornoemde dese doen zegghen met onze zegghen ende doen teecken byden greffie der voornoemde stede desen xxj septembris xvjc thiene

11 oktober 1610- De Ridder in de Hellehoek – Halmen

Ten halmdaeghe den xj october 1610

Jan de Schottere heift ghecocht jeghens Jan Denys ende jeghens zyne huusvrouwe een ghemet ende xxvj roeden elstlant inden Hellehouck, erfve ende catheyl metten oostehende inde beeke, de zuutzyde jeghens de Ridder – de noortzyde an tlant van Michiel Longuespee,

Belast met vj schele parisis tsjaers vuten ghemeete int thofmaenschip van Pieter Denys – zuuver van alle achterstellen

Vorts zuver goet ende dat omme de somme van thien pond thien schellynghen vier penninghen groote vlamsch de partye – te betaelen zuuver ende ghereet ghelt metten halme – Vorts xx schele de kerke van St. bertens ende ghelycke xx schele den disch inde voorseyde kerke,

Item xl schele parisis te lyfcoope ende di al tscoopers laste

Welcke partye last ontbloot heift gheweest by Cornelis de Cock int tjaer 1607

Aldus ghehalmt over erve dach ende daete voorschreven

21 oktober 1610 – Bier geleverd en nog te betalen in herberg de Grote Eecke – Rentten – SAP 395

Jan Desruelles ende Margriete zyne huusvrouwe –

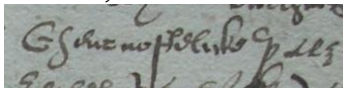
byden zelve haeren man ten naervolghende zaecken met haeren danck gheauthoriseert –
verkennen ende belyden wel ende deughdelick schuldich te zyne **Jaecques van Renynghe** ten
desen present ende de zelve kennesse accepterende

De somme van t zestich ponden grooten vlaemsch ende dat van **leverynghe van biere** ende
anderssins, belovende de zelve somme te betaelen by twee egale paymenten – te weten het
eerste payment binnen eenen jaere naer daete deser ende het andere payment binnen een
jaer daernaer – verbyndende daerinne tot verzeckerthede van de voornoemde Renynghe een
huus ende herberghe staende op de grondt van **Loys Makeblyde** upden wech van Ypre
ghenaemt **de Groote Eecke** – daer den voornoemde Desruelles presentelick woont met alle
zyne toebehoorten metgaders groene ende drooghe catheilen daerup staende omme by faulte
ende ghebreke van betaelynghe van de voorschreven schult ende elck payment van diene
daeranne te verhaelen ende te recoueren al naer de costume deser stede hier gheuseert
Actum present Jan Diedeman vervanghende Andries makeblyde burghmeester
Actum den xxjste octobris 1610

25 oktober 1610 – Verkoop uit Franckendael – Halmen

Jan de Mey

heift gecocht jehens **Jacques Vrambout** – zo over hem zelve als machtich by procuratie
over Mayken zyne huusvrouwe – blyckende by letteren van procuratie ghepasseert voor
schoudt, burchmeesters ende raeden der steede van **Franckendael** inde

Cheurnostelicke pals by Ryn in daete vanden achsten juny 1601 –
den zeghel van zaeken daerop ghedruckt in groenen wasse – hier ghesien
Te weten eenen mersch groto van lande vijf vierendeel ende twee roeden emmers de plecke
zo die ghelegghen es inden Wipperhouck met alle de groene catheylen daer op staende –
zuumver ende onbelast goet, ende dit al om xx schele parisis te godtspennynck –
den schrivere ende den rouper elck xx schele
item voor de kerk van St. Bertins xx schele, metsghaders xv pond parisis te vlyfcoope
al tscoopers laste ende vorts voor tprincipael voor de somme van veertich ponden grooten
vlamsch te betaelen al teenen paymente ghereet metten halme
op pene van byden cooper te cincerren de boete van hondert guldens ten proffyte vande
kerck van St. Bertens ende andermael vercocht te zyne te ryske ende perykel vanden jste
cooper behoudens interest,-
erfven ende onterven tscoopers laste
aldus ghehalmt over erfve – dach ende daete voorschreven te weeten opden xxvste oktober
1610

25 oktober 1610 – Verpachting van het stederecht en accijnzen - SAP 435 - folio 11
--

Verpachtynghe van den stederecht vande calcyde, ghebranden wyn, azyn ende zeysere,
wettelick ghedaen opden xxv octobris 1610
voor den tyt van eenen jaere inneghaende Sint Lucx daghe zesthienhondert thiene upden
ouden voet.

Den pacht vanden calcyde es naer instellynghe ende diversche verhooghynghe ghebleven up
Jooris van Loovelde voor de somme van xlij pond parisis

De pacht van de assyse vande ghebranden wyn es naer instellynghe ende verscheeden verhooghynghe ghebleven op **Jan vanden Goosteene** up iiijxx pond parisis
Boorghe **Baptiste vander Kynderen**

Den pacht van de assyse opden asyn es ghebleven up **Jooris Quetstroy** - xlvj pond parisis
Boorghe **Vincent Roens**

Den pacht vande assyse up t'seysere meeyken ende carette es ghebleven up **Jacob Mersseman** voor de somme van xx pond parisis
Boorghe **Baptiste vander Kynderen**

25 oktober 1610 – Vernieuwing van de collegien - SAP 435 - Subalterne wetten - folio 12

De wet der stede van Poperynghe - vernieut ende vermaeckt by sire Franchois de Persinville - religieulx van Sint Bertins ende proost
der zelve stede upden xxv ste octobris 1610

Burghmeester van de commune - Andries Makeblyde
Burgmeester vande wet - Francois Diedeman
Schepenen - Guillaume Floor - Jan Fobert - Nicolais Babelaere - Frns Keerne, brauwere -
Loys vande Goosteene - Jacques floor - Nicolais Tlam -
Ghilein vande Elslande - Jacques Wyts - Frans Folcque - Jaecques van damme

Thresorier - Pieter van Peereboome

Raeden der stede van Poperinghe vernieut by burhghmeesters ende schepenen upden xvijde novembris 1610

Pieter vanden Peereboome -
Willem Rouvroy - Jacob Roelens - Nicolais Babelaere - Nicolais vander Doene - Cornelis Pieren - Jan Boelaert - Chrsitiaen Mannen - Andries Rebaut - Jan Denys
Gillis de Roode - Willem de Rycke

Refectiemeesters ghecoren ende ghednomenert by wetten ende raden upden xxvste novembris 1610

Jan Fobert schepene - Christiaen Mannen , raedt
controlleur : Niclais Babelaere

Notable deser voornoemde stede van Poperinghe vernieut by tcolelge vande wet upden xxste novembris 1610

Andries Makeblyde - burghmeester vande commune
Meester Jan Beyens - Guillaume Devos - Frans de Schottere - Pieter van Daele - Jan Makeblyde - Jan van Noeuville - Jan Folcque d'oude - Jan Bertheloot - Jan Wyts - Pieter van Damme - Gheleyn Diedeman - Eloy Mouri
Maillaert vande Goosteene - Jan Mazeman - Frans van Beveren - Lambert Bocquet - Clays Boury - Jan van Damme, drapier - Boudwin bueten de jonghe -
Jan Bouve - Ancheel Geus - Jacob de Berch

3 november 1610 – Boekweit - SAP 247 - arresten

Pieter vande Amele commende ten beschudde van het bocwiet staende up een stick van acht lynen xix roeden landts -
commende tvoornoemde stick landts metten oostende inde Robaersbeke - van zuuden de hofstede vande heescher - van noorden tlandt joncker Michiel Bulteel -
tvoornoemde bockwiet in arreste gheleit by **Christiaen Marcquey** heescher omme daeranne t verhalen gheheele ofte in deele de somme van thien ponden parisis - spruutende de tvoornoemde schult van peerdewerck daerinne begrepen etc.
die de tvoornoemde Amele den heescher schuldich was in reste van coope van coorne - staens met heesch van costen

Pieter Ellieul procureur over den verweerder wederstaet den heesch -
de redenen van wederstande ghehoort burghmeesters ende schepneen ordonneren partijen haerlieden different onderlynghe te modereren voor den naesten ist doenelick -
consenterende by faulte vandien den verweerder copie van sheerschers heesch omme daerjehens tandwoorden ende voorts gheprocedeert te zyne naer style
actum ter ferie costen xij schele parisis

8 november 1610 – 't Hofmanschap van de 100 gemeten – Halmen – folio 100
--

Hier betreft het een ruil van gronden of lage ende wederlage.

*Het is **Willem de Snepere** die in rechte laeghe geeft:* een partye van vier lynen sayelandt ligghende in een naerder partye van acht lynen ende xxvii roeden dannoff de zele ghelaegde partye es de zuuthelft commende van noorden jehghens tlant van Jan Valcke – de wederspleet van deesen inden Haghebaerthouck – van zuuden **den Cleenen Lauwyck**, toebehoorende Christiaen de Vroe – belast met zyn advenant int '**t hofmanschap vande hondert ghemeten** – dannoff collecteur es Maerten Pladys end etoedien belast met een huere van zes jaren an Pieter van Amele voor xvj pond parisis tjaers

Vorts zuuver goet end edit over goede ghetrauwe ende gherecheghe laeghe

Waer vooren de voorseide Jooris van de Berghe moet cederen vertransporthen by vorme van prenuntatie ofte wederlaeghe ten proffytte vanden voorseide Snepere tzelve tzyne danck accepterende ende dese wederlaeghe ten daeghe competent onder de juge daer de naervolghende party ghelegghen es te passeren ende onterfven

Te weeten onderhalf ghemet zaylant ligghende inde prochie van Vlamerynghe ghebruuct by Jacques Ghelam de aboutten ten daeghe vande wederlaeghe te verclaresen – zuver goet ende onbelast dan met noch vier jaeren pacht voor xvii pond parisis tsjaers de partye ende dit al voor gherechtiche wederlaeghe – zo de comparanten elck respectivelyck te passen van djste laeghe verclaerst hebben – dan de voorseide Jooris ghedesbourseert heift iij pond parisis te lyfcoope – metghaeters ande huusvrauwe vanden tvoornoemde Snepere voor een hoofcleet zynen laste

Dienvolghende zyn beide partyne ontuut ende onterft met de roede van justicie ende in elckx partye gheerft met de zelve roede opden viijde november 1610

17 november 1610 – Huusje in het Merriestraatje voor de dis – Renten – SAP 395
--

Willem Moens ende Cassyne zynen huusvrauwe in persone hebben wettelick ghedeedeert ende vryghedreghen **Cornelis Pieren, Loys van Goosteene ende Nicolas Tlam** – dischmeesters van de Sint Bertins deser stede ten proffytte oirboire ende behoufve vanden zelve disch
een huuseken – haeghen ende bomen staende up den gront ende erfve vande zelve disch – ghelegghen in de **Elsenbruggestraete** daer zy presentelick woonachtich zyn ten houcke van

tmerriestraetgen – aboutterende van noorden ende westen Vleyck Nicolais ende dat eewelick ende erfvelick in recht proprietiti ende eygdomme
met conditie dat den voornoemde Willem ende zynne huusvrouwe van de zelve erfve ende huusynghen de woonste ende ghebruuckt zullen heben haerlieden beeden leven lanck gheduerende –
zonder daervooren eenighe heure ofte cheins te betaelen
midts in deze houdende de zelve husynghen ende edificien in behoorelicke reparatie thaerlieden eyghen costen ende lasten –
de zelve naer haerlieden overlyden in zulcken staete ten proffyte vanden voornoemde disch zonder dat haerlieden hoirs ende erfgenamen daervooren yet ten laste vanden zelve disch zullen moghen pretenderen
Actum present Diedeman vervanghende Makeblyde burghmeesters upden xvij novembris 1610

17 november 1610 - Vernieuwing van de collegien - SAP 435 - Subalterne wetten - folio 12
--

Vernieuwing van de collegien
ende proost der zelve stede upden xvij novembris 1610

Burghmeester van de commune - Andries Makblyde
Burgmeester vande wet - Francois Diedeman
Schepenen - Guillaume Floor - Jan Fobert - Frans Keerne, brauwer - Loys vande Goosteene - Jacques Floor - Nicolais Tlam - Ghilein van Elstlande - Jacques Wyts - Frans Folcque - Jacques van Damme

Thresorier - Pieter van Peereboome

Raeden der stede van Poperinghe vernieuwt by burghmeesters ende schepenen der zelve stede upden xxvijde octobris xvic neghen
Pieter vanden Perreboome - thresorier
Willem Rouvroy - Jacob Roelens - Nicolais Babelaere - Nicoalis vander Doene - Cornelis Pieren - Jan Bollaert -
Christiaen Mannen - Andries Rebaut - Jan Denys - Gillis de Roode - Willem de Rycke

Refectiemeesters gehcoren ende ghedenomeert by wette ende raden upden xxste novembris 1610
Jan Folbert, schepene - Christiaen Mannen, raedt
Controlleur
Nicolais Babelaere

20 november 1610 – Ommestelling – SAP 468

Ter vergaderinghe van burgmeesters, schepenen ende raden es gheresolveert ende gheconsenteert upt verzouck vande kerkmeesters
van de kercke van Ste. Bertins, te doene eene ommestellinghe ten laste vande generale inzetene deser stede bedraghende d'een helft vande
ommestellinghe ghedaen in maerte laetstleden ende dat upden voet inde zelve ommestellinghe ghevolcht emmers daarmede de voornoemde kercke te veldoene vander somme van duisent

guldens over het tweede payment van duisent guldens dezelve kercke gheconsenteert tot reparatie van dieren
by wetten ende notabelen upden iijde meye xvj achte behoudens dat de gheestelicken vande drie prochiekerken, baillu, ampman, greffier ende andere ter causie vand shaerlieden officien exempt zynde van dierghelicke lasten daerinnen zullen contribuieren neffens anderen naer haerlieden ghestaetheit
Vut welcke ommestellinghe de stede trecken zal de somme van iij c pond parsiis de voornomde kerckmeesters gheadvancheert in mynderinghe vande voorseide voorseide tweeden payementen wanof dede zelve kerckmeesters de innynghen zullen doen ofte doen doen oncost de stede
actum den xxsten novembris xvjc thiene

20 november 1610 – Vernieuwing van de notabelen van de stad - SAP 435 - Subalterne wetten

Notable vander stede van Poperinghe vernieuwt by tcollege vande wet upden xxste novembris 1610
Andries Makeblyde - burghmeester vande commune
Dheer Loys Makeblyde - Meester Jan Beyens - Guelin Devos - Jan de Schottere - Pieter van Daele - Jan Makeblyde
Jan van Noeufville - Jan Folcque d'oude - Jan Berteloot - Pieter van Damme
Ghilein Diedeman - Eloy Mourel - Maillaert bvande Goosteene - Jan Maeman - Jehan van Beveren
Lambert Bocquet - Clays Boury - Jan van Damme, drapier - Boudewyn Benten de jonghe - Jan Bouve - Ancheel Geus
Jacob Debergh

22 november 1610 – Regeling van de taken van de greffier – SAP 468 - Ook te vinden in de studie vande Coustumes van Poperinghe –van Gilliodts – Van Severen

Alzoo by daghelicsche experientie bevynt int oversien ende determineren vande processen alhier voor burchmeesters
ende schepenen schriftelick beleet ende gheconcendeert in rechte,
zeere zwaer laborieus ende ongherymich te zyne ten buffetten te brynghe de rollen van proceduren ende daercut te lesen ende wetten kennelick
te maken de prodceuren, agenden, acten ende exploicten de zelve processen rakende omme daerinne te voorziene ende by een te moghen hebben al dat noodich es int determineren vande zelve processen zonder ande voorseyde
rollen telckens zyn secours te nemen ende daermede veele tyts te verkwiisten
zoo men tot nu toe ghedaen heeft
burchmeesters ende schepenen voornoemt hebben gheresolveert ende goet ghevonden ende overzulckx den greffier deser stede gheordonneert,
zoo zy doen by desen
dat hy van nu voort int furnieren van acten,
processen daerinne by gehschifte ghedient es, daerby voughen zal extraict van proceduren vut de voornoemde rollen
ghetrocken twelcke dienen zal voor inventaris waervooren
den zelve greffier ontfanghen zal den salaris ordinaire diemen ghewoone es van dierghelicke extraicten van ouden tyden

ter greffie te betaelen, zonder meer
actum tot camere den xxijste novembris 1610

24 novembris 1610 - Frans de Boeuf heeft teerkosten - arresten - - SAP 247
--

Jan Lebbe van Renynghelst borcht by **Frans de Boeuf** ghearresteerde verweerder contra **Charles Michiel** heescheer vande somme van xiiij pond vij schele parisis van verteerde kosten byden verweerder sheeschers huus ghrdaen by slote vande rekenynghe - staens met heesch van kosten

29 november 1610- Wijn te venten in het groot – SAP 468 – Resoluties
--

Alzoo men bevynt ende zekerlick gheinformeert es dat eenighe personen hemlieden generende onderwyndende met wynen te venten in groots hemlieden vervoordert hebben de zelve wynen te vercoopen of te tappen ende vut haeren huusen te laten lichten in c annen, cleene vaetgens houdende min dan de mate ordinaire in ghelycke vercoopynghe van wynen in alle omligghende plaetsen gheobservbeert, ten grooten achterdeele van de stede, utendien dat de stede assyse daerdeure grootelycks vermyundert ende ghediminueert. Omme daerinne te voorziene ende remedieren, myne heeren, bailliu, burghemeesters, schepenen ende raden deser stde, hebben gheordonneert ende van nieuw ghestatueert, ordonnenren ende statueren by desen dat van nu voort gheen coopliden of grossiers van wyne tzy impostenaers fote andere gheene herberghe houdende, en zullen vermoghen eenighe wynen te venten ofte vercoopen dan in vaetgens houdende ten mynsten thien stoopen, behoor upghevult zynde ende niet min, wanof de gonne de zlve wynen coopende ghehouden werden te lichten billet vanden tresorier ofte contrerolleur deser stede voor "t aftappen van de zelve wynen ende toedien de zelve of te doen tappen by den gonnen die dartoe by dee voornoemde burghemesters ende schepenen ghestelt ende ghecommitteert wert ende dat al upde boete van xxiiij pond parisis van elck vaetgen ofte canne min houdende dan x stoopen ofte niet behorlick upgevult zynde ofte oock af ghetapt zonder billet zoo voorseyt es, ten alste vande vercoopers ende toedien de verbeurte vande zelve wyn ten laste vande cooper, Lastende ende ordonnerende bovendien de voornoemde coopliden ende grossiers wel expresselick dat zy voor tindoene ende kelderen vande zelve wynen, den voornoemden tresorier danof de wete zullen doen, up de boete ende amende van ghelycke xxiiij pond parisis ende de verbeurte van de zelve wyn ende toedien te betaelen trecht vande stede assyssen vande wynen wanaf zy gheen behoorelick billet en zullen ghehaelt hebben wanof zy ghesonden werden den tresorier te doene pertinent bewys ende rensein dies verzocht zynde. de zelve boeten te bedeele in drien, wanof teerste derde toecomen zal den heere, het tweede de kercke van Ste Bertins ende het derde den anbrynhger

blyvende alle voorgaende statuten de weerden ende weerdinnen wynventende annegaende an haerlieden vigore ghelyck die tot nu toe onderhouden hebben geweest aldus ghedaen, gheresolveert ende gehstatueert den xxix novembris 1610

Bailliu, burghemeesters ende schepenen ende raden der stede van Poperinghe hebben gheordonneert ende ghestaueert, ordonneren ende statueren midts desen, conforme de oude cueren ende statuten der zelve stede, dat alle weerden, werdinnen, tappers, tappeghehen ende andere wie dat zy ghehouden werden te venten, tappen ende distribueren haerlieden wynen, bieren ende anderen dranck, metghaders den azyn in kannen ende maeten houdende haerlieden behoirlicke grootte ende de kannen ghepint byden ghezwooren yckere vande stede up de boete van drie ponden parisis van elcke canne ofte maete, te cleene zynde, ofte onghepint tzy groot ofte cleene, zo dicmael dat bevonden wert ende de maete ende canne verbeurt.

Item dat alle brauwers ende brauweghen zullen schuldich zyn ut te leveren huerlieden bieren in tonnen houdende lxiiij stoopen, stede maete ende nyet min , halfve tonnen naer advenante, doende die gaugieren by den voorseide yckere nde branden metten S als van ouden tyden up de boete van iij pond parisis van elcke tonne ofte hafve te cleene ende onghebrandt bevonden ende voorts verbuert

verleendende ende accorderende de zelve brauwers ende brauweghen tyt omme al tzelve te vulvommen tot lichtmisse naestcommende naer welke tyt zy gheene bieren en zullen vermoghen ut te leveren dan in tonnen ofte helfve tonnen ghegaugiert ende gheteekent als vooren up de boete voorseyt waervoren de gaugeerder die daertoe ghecommitteert ende gheeedt weryt zal hebben van elcke tonne ofte halfve tonne een schelle parisis actum den xxix novembris 1610 ghepubliceert ter bretesque den 5den van de maent december 1610

2 december 1610 – Elst - SAP 247 - arresten

upden ij decembris 1610

Pieter Thooris - als in huwelick hebende de weduwe Jaecques Denys - gheinsineert ten beschudde van syne ghearresteerde pennynghen - bedraghende iij pond xvij schele x deniers grooten vlaensch rustende onder Jan Mazeman filius Jans contra **Andries Makeblyde ende Andries Rebault** heeschers arresaten – omme daeranne te verhaelen in dele ofte int gheheele - schaede ende interest die de voornoemde arrestanten hebben ghedoocht ten opsiene dat de voornoemde sheerscher huusvrauwe inden jaere 1604 vercocht heeft ande voornoemde arrestanten twee partijen van elste - ligghende inde Lissenthouck ende Hellehouck - deen partie groot onderhalf ghemet ende xxvj roeden - dander partie een lynne ende lxxviii roeden - danof corthheit bevonden es van ontrent drie vierendeel - verzouckende de voorseide arrestanten dat den voornoemde Thooris zal vande voorseide partijen dezelve arrestanten liber doen jouysseren ofte by ghebreke hemlieden restoor doen vande pennynghen die zyne huusvrauwe daervoren ontfanen heeft -

tzelve repeterende up de voorseide ghearresteerde pennynghen onder den voornoemde
Mazeman die hy ontfanghen heeft vande
voornoemde Rebaut vut staen vande selve thoonders

7 december 1610 – Vernieuwing van de officieren - SAP 435 - folio 13 verso + 14 e.v.
--

Officieren deser stede ende jurisdictie van Poperinghe vernieuwet by myne heeren proost,
burghmeesters ende schepenen deser stede
upden VII decembris 1610

Uppervooght van de weesen - François Diedeman - burgmeester vande wet
Kerckmeesters van Sinte bertins

Jan Fobert - Andries Rebaut - Maillaert vanden Goosteene - Jan Bouve

Kerckmeester van Onse lieve Vrouwe

Jacob Roelens - Nicolais Babelaere - Dieryck Spetebroot - Andries Masselis

Kerckmeesters van Ste Jans

Willem de Rycke - Jan Denys - Christiaen Moenaert Jan van Zoutkercke

Dischmeesters van St. Bertins

François Diedeman - Willem Rouveroy - Willem de Vos - Nicolais Vander Doene

Gasthuusmeesters

Andries Makeblyde - Christiaen Mannen - Ghilein Diedeman

Vooghdn vande cappelle vande Magdaleene

Jan Makeblyde - Jacob De Berch - Frans Wydoot

Bedeelders van de aelmoessen inde disch van Onze Lieve Vrouwe

Jan Bollaert - Augustyn van Damme - Ancheel Geus

Bedeelders van de aelmoessen inden disch van Sint Jans

Pieter van Dale - Pieter de Witte - Jan Verslype

Bezorgers vande goede weghen van St. Bertins

Jacob Lucas - Daniel demey - Jan Merlevede

Bezorgers vande goede weghen van Onse Lieve Vrouwe

Jaspar Huughe - Jan Debergh filius Elois - Jan Christiaen

Bezorgers vande goede weghen van Ste Jans

Joos Bortier - Jan de Langhe - Simon Bey

Warrandeerders vande biere ende broode met datter ancleeft

Jacob Roelens - Guillaumes de Vos - Nicolais Babelaere - Gillis de Roode - Jan Denys - Jan

Wyts - Willem Desnepere - Cnape - Jacques Govere

Ommeloopers, voorzitters, gehebieders van de wachte ende besteders vande mart

Adriaen Midts - Joos de Houthuwere

Warrandeerders van de smalle lysten ter persse ende rauwen perse met datter aencleeft

Jan van Neufville - Ghilein vander Haghe - Claes vanee Goosteene - Jan Alaert - Jacques

Moessy - Jacob Debergh de jonghe - Michiel Staessens

Adriaen Midts - Matheus de Keyser - cnape: Jan vander Haeghe, vuldere

Warrandeerders van de upperloye, recke ende vulders persse

Jan de Schottere - Pieter van Dale- Matheus Trystram - Clais Boury - Jan van Damme, drpaier
- Jan van Heede, drapier - Jan van der Zande de jonghe -

Jan Maerten - Christiaen Masen - Ghelein Veramerle - Caerle Roens - Abraham de Bakere -
knappe ende clerck - Jan vander Zande d'oude

Warrandeerders vande sayen

Andries Rebaut - Ghelein vander Clyte - Augustyn van Damme - Christiaen vande Peerbome
- Cornelis de Cock - Piete de dammere - Lambert Bocquet de jonghe

Knappe : Adriaen van Bockhoutte

Gouverneurs vande vulambachte

Jan vande Zande d'oude - Ghelein vande Haghe - Jacob Vollebont - Jan Quaghebeur - meester
Gherard Barvoet, knape

Gouverneurs vande weifambachte

Andries makeblyde, burghmeester vande commune - Jan de Schottere - Pieter van Dale - Clais
de Vos - Jacob van Damme - Knappe: Pieter van Neuville

Gouverneurs vande scheerambachte

Dieryck Spetebroot - Jacques Liebaert - Jacob vande Walle - Knappe : Nicolais de Leeuwe

Warrandeerders van de vlake

Frans de Vos - Frans keerne, drpaier, - Antheunis Cathoire - Jan Roens Clais Beke - Knappe -
Adraien Midts

Warrandeerders vande verckenen - Varkens

Jooris van Loevlde - Mahieu Ourzeel - midts doende souffisante cautie

Meetere van de lakenen, bayen

Philips Sluusman

Warrandeerders vande ghezoden ende ghebraden met datter ancleeft

Jan Kesteloot - Pieter van Damme - Jan Questroy - Michiel Charlottes - Frans Hancx - Jan
vanderhaghe, wynckelier - Jacques Vasseur -

Knappe Joos de Houthauwere

Warrandeerders vanden leire

Guillaumes Rouvroy - Frans Pieren - Clays Coevoet - Isdaeck Behavel - Rogier Suels - knappe:
Jacob Bostyn

Warrandeerders vane hoppe

Cornelis Pieteren, Jan Makeblyde - Jacob de Berch - Jacob Verslype" - Jan Folcke de jonghe -
Jacques Melis - Pietr Diedeman -

Knappe: meester Gherard Baervoet

Officieren vande ackerschade

Pieter de Puudt, inden Oosthoeck

Simphoriaen de Radt inden Edewaerthouck

Lauwers vander Mote inde Haghebaerthouck
Mahieu vande muelene inde Lyssenthouck
Jacob de Brauwere inden Wipperhouck
Christiaen Plaetevoet inde Hellehouck
Loys Baervoet inde Schoudemonthouck
Christiaen Nol inde Hipshouck
Willem Looten inde Eeckhouck
Jan Meerlynck inden Peselhouck
Ghelein van Damme inden Hamhouck

Cnapen hebbende beslagb binnen ende buuten baillien
Anthonis Baert - Joos de Houthauwere

Brandtmeesters
Alryck Nicolais, ampmann - Cornelis Pieren - Jan Bollaert - Jan Makeblyde - Jan Jacobsone -
Danneel van Zantwoorde - Christiaen de Vynck -
Pieter Capoele - Toussain du Bois - Knape: Jan Schonaerts

Clauwierders vande houtte
Jan Schoonaert - Ghilein Lamelis - Anthéunis Baert Ghilein vande Haghe

Hoppezackers
Thomas de Waghmakere - Anthéunis de Wale - Christiaen de Wale - Jan van Belle -
Willem vander Gheys - François Rovaem - Jan Kersebilck - Clays Widts - Jan van Tricht -
Anthéunis Cathoire - Jan de Pape - Gillis van Calais - Jan Anoot - Pieter Desruelles - Pieter de
Reckemaecker

Wynschrooders
Pieter de Vyvere - Pieter Waeghers - Jan Covael - Willem de Cuupere - Pieter Desruelles -
Robert Isengrim - Jan Maerten

Gongierders van de tonnen ende vatghens
Pieter de Vyere - Pieter Waeghers

Bierwerckers vande halfve tonnen ende vatghens
Jan Schonaert - Jan Liebaert

Dienaren vande heere
Jan Covael - Willem de Cuuper - Pieter Desruelles - Robert Isengrim - Jan Makeblyde

Aftappers vande wynen in vaetgens
Pieter Waeghers - Waervoren sy hebben wel iij schele parisis van elck vaetgen

Twaelff mannen vande draperie ghecooren by burghmeesters ende schepenen upden xxij ste
decembris xvj c 1610

Willem de Vos - Boudewyn Beuten - Gillis Deroode - Frans van Beveren
Joos Wanten - Jooris Staessen - Michiel vande Zande - Clays Beke - Jacob Liebaert - Jan
Moeraert - Gillis kesteman - pieter de Dammere

Verpachtynghe vane stederechten vande calcyde, ghebranden wyn, azyn ende seysere wettelyck ghedaen upden xxiiijste octobris xvj xj voor den tyt van eenen jare inneghaedne Sint Lucxdaghe int zelve jaer upden ouden voet Den pacht vande calchyde naer instellynghe ende diversche verhoogynghe es ghebleven up jan Keersebilck voor de somme van lj pond parisis den pacht vande ghebranden wyn es ghebleven up Jootris Questroy voor iiijxx iiij pond parisis Den pacht van de assyse upde asyn es ghebleven up Jooris Quetroy voor lxxij pond parisis De pacht van de assyse upt seysere, meeykene ende carette is ghebleven up Jooris Questroy voor de somme van viij pond parisis

December 1610 – Koop en levering van hop en bouw van een brouwerij - SAP119a - nummer 42 -
--

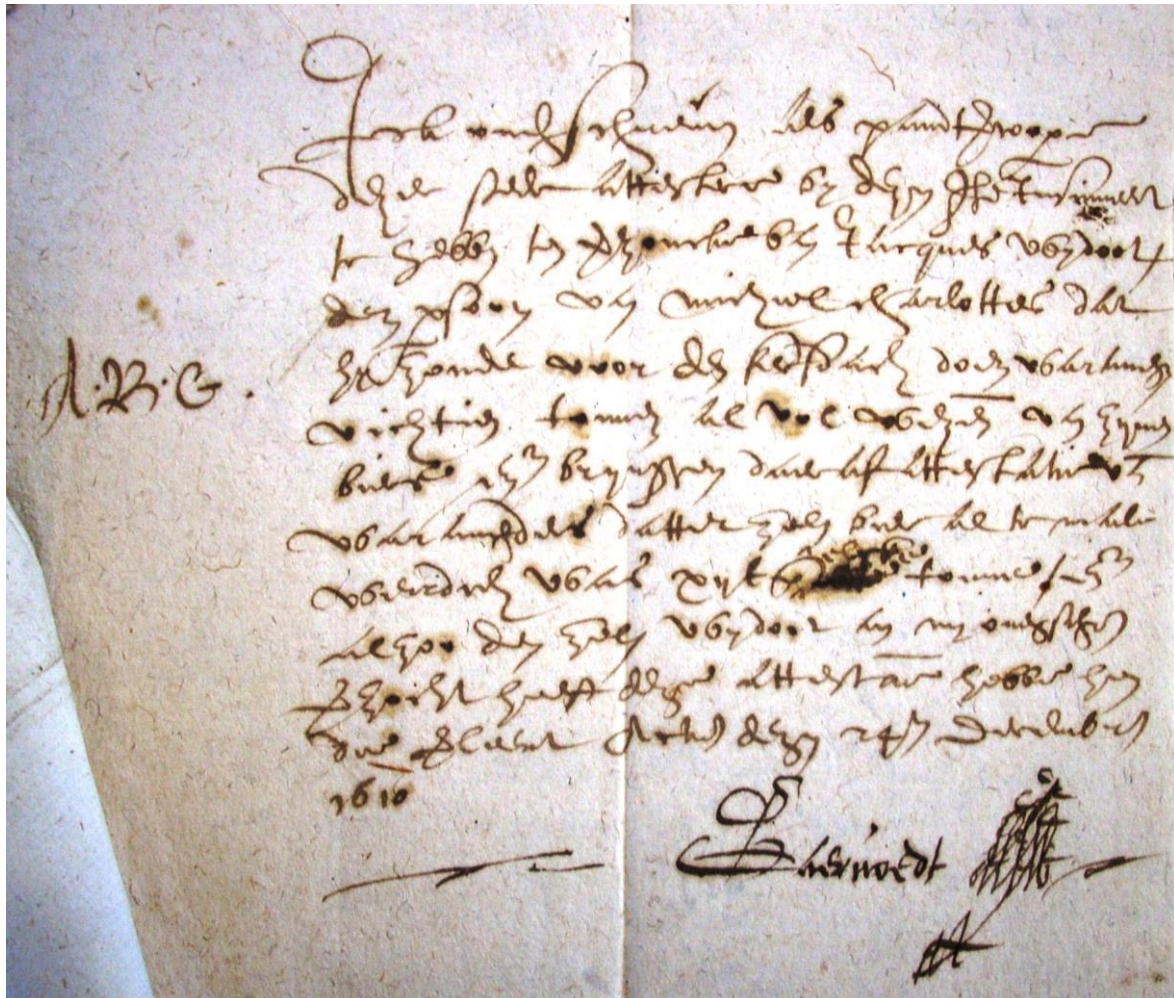
Voor burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe **Jacques Wydoot** heescher hebbende gedaen daghen **Michiel Charlottes** verweerder omme de somme van thien ponden grooten spruutende van coope ende leverynghe van hoppe met de reserve ende conditie dat indien den verweerder stelde een brauwerye ter plaetse daer hy woond ende voor den kersdach daer naer brier eene brauste bier van vichtien tonnen lanck van vj pond parisis de tonne warandatie passerende ende dat hy zijn eyghen allaem zoude heescher verweerder de hoppe om niet hebben al volghende dobligatie hier mede gaende cotté A

Ende also den verweerder van dies in ghebreke ghebleven es, ende hy dheescher niet en heeft ghedaen blycken by attestatie - den heescher vichtien tonnen al vol wezende, ghebrauwen voor den kersdach voorseit ende van zijn eyghen bier - heeft ghedaen warranderen by de ghe-eede warrandeerders deser stede, hoe wel hy nochtans opden kersavont daertoe behoorelick gheinsinueert es gheweest by meester **Geraerd Baervoet**, pondvercooper ende huissier vande camer - blyckende by de attestatie van dien hiermede gaende cotte ABC

Oock mede tzelve bier niet en heeft met zyn eyghen allaem ghebrauwen, nemaer het zelve ghetont in tonnen hem niet toebehoorende - twelck nochtans verheescht was. hier regaerd te nemen zijnde opde woorden den heescher daer zal brauwen vichtien tonnen lanck an waervutte te mercken es dat oock de tonnen tot tvulcommen van deze conditie merckelick noodich waren, zijnde te wezen, als het brauwen van xv tonnen lanck, niet connende vulcommen zyn, dan naer dien tzelve ghetont was in sverweerder eyghen tonnen als de tonnen begrepen zijnde in het allaem vande brauwerye mids welcken considereerende den heescher tendeert ten fyne den verweerder ghecondemneert zy - dheescher te betalen de voornoemde somme van thien ponden grooten met de costen inde vervolghen ter tauxatie ende by maniere van provisie dat den verweerder zal kennen ofte loochenen zijnn hanttecken onder de cedula in questien staende, zijnde in cas van kennen dat hy zakl de penninghen consigneren ter greffie deser stede omme by dheescher ghelicht te zyn op zeker implorerende ende protesterende naer style

Attest van Baervoedt

Ick onderschreven als pondtvercooper deser stede attestere by desen gheinsinueert te hebben ter vezoucke van Jacques Wydoot, den persoon van Michiel Charlottes dat hy zoude voor den kersdach doen warranderen vichtien tonnen al vol wezende van zynen biere ende brynghen daeraf attestatie vande warrandereders dattet zelve bier al te maele weerdich was xij pond parsiis de tonne ende alzoo de zelve Wydoot an my onderschreven verzocht heeft deze attestatie hebbe hem die verleent actum dezen 24ste decembris 1610
G. Baervoedt

Contract

Ick **Michiel Charlottes** kent by desen schuldich te synen an **Jacsues Wydoot** de somme van thien ponden grooten Vlams ende dat van coope ende leverynghen van een half dust pont hoppe die den selven Michiel kent ontfaen te hebben tot synen contentemente - te vuterlick op conditie mydts indien hy Charloote stellen sal een brauwerie ter platse daer hy nu ter tyt voont ende daer sal brauwen vichthien tonnen lanck van vij pond parisic elcke tonne, warrandyse passerende onthier ende kersdach int jaer duust ses hondert thiene en brauwen zal met sijn eyghen allaeme - indien hy Charloot volcompt deese voorgaende conditien heeft de hoppe voor niete -

dies niet en de in faute blyvende van nieuw van wert ghehouden de selve somme van x pond grooten te beaelen anden voornoemde Wydoot ofte te bringhen te kersdaghe voorseid
Int teekcen der waerheytt soo hebbe ick Michiel Sharloote min hantteken hieronder gestelt ende was present Jacques Babelaere, Jan de Ley ende Gillis Verschave ghedient den 6de maerte 1611

Andwoorde omme Michiel Charlottes verweerder jeghens Jacques Wydoot heescher dienende voor myne heeren burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe
Inden eersten ontkent den verweerder hem heescher ter causen vande cedulle byden heescher met zynen heesch gheemplyeert hem schuldich te zyne
vertrauwende den zelve verweerder talder conditien inde voornoem olbigatie vermelt, vuldaen te hebben.
als naemenlick ghestelt te hebben eene brauwerie tzynder woonplaetse
ende daerinne gebrauwen te hebben vichthien tonnen biers in eene brauste xij pond parisis elcke tonne weert zynde voor kerstdach laetstleden
boven dien zeght noch dat tzelve biers ghewarandeert gheweest es, emmers eene tonne vande zelve brauste ten huuze van Pieter van Neufville
presenterende te proberen dat tresterende bier vane zelve brauste egael was an de tonne ghelevert an de voornoemde Neufville
Niet te achten zyn op 't derde ende vierde artickel van sheescher heesch, waerby hy zegghen wil dat den verweerder zoude ghehouden gheweest ghebben te tonnen tzelve bier in zijn eyghen tonnen, twelcke gheenssins en blyct by de voornoemde onligatie nemaer wel met zijn eyghen alaem als tzelve verstaen te moeten zijn, tot dat tzelve bier inde cuupe ghebrauwen es, waertoe hy al zijn eyghen alaem ghebruickt heeft.
Zonder oock ghehouden te zyne tzelve bier al te moeten tonnen in tonnen, twelcke abusyf is, nemaer moet den heescher ghenoughzaem wesen dat hem blyckt dat den verweerder de langhde van xv tonnen ghetrocken ende ghetont heeft tzy in tonnen, halfve tonnen, vaetgens ofte halfve vaetgens
mids welcken den verweerder concluderende
tendeert ten fyne dat den heescher verclaerst zij by ulieden heeren sententie diffinitive ende over recht in zynen heesch, fynen ende conclusien **niet ontfanghelick** ende den verweerder danaff absolverende, ghecondeneert wert in de costen van zelfve processe vutterlick ter tauxatie
- breeder preuve - implorerende ende protesterende etc.

Ghedient den **4de mey 1611**

Duplicque omme Michiel Charlottes verweerder jeghens **Jacques Windoot**, heescher dienende voor mijjne heeren burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe

Alvooren blyft ende persisteert den verweerder by zyne voorgaende andwoorden, fynen ende conclusien daerby ghenomen, - sustinerende daerinne wel ghefundeert te zynne.
zonderlynghe ghemerckt dat blyckt ofte noch blycken zal dat den verweerder allessins vuldaen heeft ter materie voor handen
ende eene vande xv tonnen ten huuse vande Pieter van Noeufville ghewarandeert ende ghestelt es gheweest op xij pond parisis de tonne - gelyck alle andere tonnen gheweest hebben egael ende van eender weerde.
toedien heeft den verweerder noch ghesproken alle de warandeerders, verzouckende an hemlieden dat zij zouden al zijn bier ligghende binnen zyne brauwerij zouden waranderen,

waerup de zelve warandeerders ghezeyt hebben - dat niet noodich noch costume en was te waranderen zeker bier binnen de brauwerie, nemaer (zeyden de zelve warandeerders) binnen de herberghe - twelcke zij ghedaen hebben ten voornoemde huuse van Pieter van Noeufville. zal noch blycken noodt zynde, dat Charles de Quidt ghenoopt ende verzocht heeft ande zelve warandeerders dat zy zouden commen waranderen eene ghelycke tonne bier vande zelve brauste ende weerde waervan zy niet jeghenstaende tverzouck vande voornoemde De Quidt ghebleven zijn in ghebreke.

Niet te letten zijnde op het artickel van replicque,

dattet gheen bier en es tot naer het dryfven - *fermenteren* - twelcke zoo hy zeght maer ghenaempt en es ghyl - es wel warachtich dat tzelve alzo ghe-useert es ghenaempt te zijne onder alle brauwers ofte brauwersgasten,

nemaer niet onder de ghemeenen volcke, al welcke woorden ghepractiqueert zijn byde zelve brauwers omme heurlieden concoctie (twelcke nochtans bier es) te distinqueren vande laesten biere in tonnen zynde. - notoir zynde dat de zelve brauwers zegghen ghemeenlick als zij twee zoo drye distyncte bieren brauwen ofte maecken dat zy de een tonne ghevult hebben met xv pond bier ende de andere met xij pond bier, ende niet met xv pond ghyl ofte xij pond ghyl, Allessins militerende jeghens het iijde artickel van de zelve heeschers replicke, waerby zij zegghen dattet maer bier en is naer tdryfven.

twelcke niet zoo zynde (dat jae) en zoude den heescher noch niet profytteren connen, ghemerkt den verweerder hem heescher heeft doen insinueren by Nicolais Vande Leeuwe ulieden heeren deurwaerdere vande camere, om te zyen de langde van xv tonnen bier ghedreven ende al by eender weerde liggende in zyne brauwerie, twelcke blycken zal nood zynde.

Implorerende, etc.

1610 - 7 juli 1561- Verkoop losrente Processen - nummer 50 - - SAP119a
--

Binnen dit procesdossier worden er twee retroakten weergegeven, beiden betreffende dezelfde hofstede in de Hamhoek – de eerste van de 7de juli 1561.

copie

Wy **Jan Godduut, Daniel Canin, Andries Vuytendale, Joos vander Doene, ende**

Chrispiaan de Conynck, schepenen vanden stede van Poperinghe -

doen te weten allen lieden dat voor ons ghecommen ende ghecompareert es in persoon

Nicolais Langhemersch, ende heeft ghecocht

jeghens **Jan Buurs ende Jacquemyne** zijnen huusvrauwe

een erfelicke losrente van dryentwintich ponden parisis tsjaers - den penninghe zesthien -

omme de somme van tweendertich ponden grooten vlaemsche munte in principalle,

die den voornoemde Jan ende zijn huusvrauwe bekennen ontfanghen thebbene -

int jaer neghenenvyftich van joncvrauwe Christine Schrolynck -

jeghenwoordelick de voornoemde Nicolais huusvrauwe alsdanne weduwe wezende van meester Adriaen Makeblyde -

houdende hemlieden te vullen vernought ende betaelt mits dat zylieden huerlieden

hoys ende naercommers de voornoemde renthe zullen moghen lossen telckent alst hemlieden

beliefven zal ner rate van tyde

opliggende den loop ende cours van diere metgaders dachterstellen op datter eneghe waeren -

welcke somme van vyventwintich ponden parisis sjaers

den voornoemde Jan Buurss ende de voorschreven zijnen huusvrauwe

hebben beloofd ende beloven mits desen den voornoemde Nicolais zijnen hoys ende

naercommers cause ende actie hebbende by successie of anderssins tee

ghevene ende betalende alle jaer al teenen payment in elck jaer, beginnende vande voornoemde daete -
dannaf teerste jaer ghevallen ende verschenen is den xste in maerte xvc sestich ende alzo voorts telckent den xste in maerte ghelycke xxiiijste parisis totter lossinghe vande voornoemde renthe
ende omme tzelve deughdelick te vulcommen ende vuldoene hebben den voornoemde Jan Buurs ende Jacquemyne zyn huusvrauwe hierinne
verbondebn een huus ende hofstede, erfve ende cathelen, groot van lande zeventhien ghemeten of daerontrent ligghende inden hamhouck
waer Gheleyn Contruyle nu woont, streckende den zelve stede ende landen metten oosten ende zuudeynde op de Loodreve ende metten
noordeynde ende westzyde jeghens delsen van Loys Makeblyde ende andere ende voorts huuren persoonen ende goed, present ende toecommende -
te lossen de voornoemde renthe al teender reyse met carolus gulden te xlij schele parisis tstuck
ende dat met sulcke executie ende inninghe alsmen hebben zoude van lanspachte nae de costume deser voorschreven stede van Poperynghe
in kennesse der waerheyte hebben wy schepenen voornoemde deze jeghenwwoordighe letteren ghezeghelt met onzer zeghel vuthanghende dezen
zevensten in julio xvc teentzestich, vutyhanghende vyf zeghelen van groene wasse up dobbelen parkement stert

collatie gedaen by my onderteekent greffier ntais der stede ende casseltie van Berghen St.
Winnocx opden xiiij may 1611
- Wits

1610 - 7 juli 1561- Processen - nummer 50 - SAP119a

Dit is de tweede akte uit hetzelfde proces.

Extraict vut tregister vanden erfvenessen ende onterfvenessen vander stede ende heerlicheede van Poperynghe
Meester **Mahieu de Pours**, als procureur over **Guillaume de Latre**,
heift ghecocht jeghens **Jan Nys ende Jaeneken** zijne huusvrauwe
eene behuusede hofsteede ligghende inden **Hamhouck**
groot van lande neghenthien ghemeten ende een vierendeel
ligghende meist al teen an tandere – g
ereserveert een ghemet, ligghende metten noorthende op **tGroene Straetken**,
twesthende tlant vande aeldynghen van **Kaerle Rutsaert**, -
de oostzyde tlant vanden heere, de voornoemde hofstede streckende zuudt ende noort -
tzuuthende opden **Looweck**,
tnoorhende tlant van Loys Makeblyde –
van westen dee wedewe van Pieter de Conynck ende jan Bollaert - van
oosten de kynderen van Clays Melis
ghelast met xv schele parisis tsjaers erfvelicke rente den disch van Ste. Bertens ende voorts de
neghen ghemeeten vande voorseide hofstede zijn ghelast den heere tsjaers vallende altyts te
baefmesse in xxxvij schele vj deniers parisis
ende ten zelven termynen in derthien rasieren havere metghaeters drye en half bunderen ende
tijjde van een bunder hofmaete ende te middewyntere zes cappoenen
Item noch es ghelast een parseel van twee ghemeten lants inde voorseide generaliteyt hier
vooren begreepen met drye rasieren havere hofmaete vallende te baefmesse als vooren

ende noch een ghemet lants begrepen als vooren dat ghelast es int hofmanschip vande wedewe van Jan Bollaert met zijn advenant omme de somme van zeven pont thien schellynghen grooten elck ghemet - tende maete tende ghelde - ghereet ghelt metten halme
 Alle lasten daerop ligghende payment opden principaelen coop ten advenante vanden pennynck xvjste - zo wel van tscheeren renten als van andere losselick rente - te wetene van xxiiij pond parisis tsjaers spekende ten proffytte van Nicloays van Langhemeersch ende annopende tscheeren rente
 danooft zal de calculatie gheschien naervolghende den slaen vande graenen vande drye naerste voorleeden jaeren omme de defalcatie vanden pennynck xvj - also vooreit es –
 een rosenoble voor de huusvrauwe vanden vercooper - een hoofcleet-drye ponden parisis voor den ghemeen aermen ende drie pont ende voor de kercke van St. Jans - den lyfcoop ten laste vanden blyver
 ghehalmpt voorts over erve den xvjste in septembre 1585

De Brigittijnen

Omstreeks de jaren 1610 kwam op de gronden van de abdij een kluizenarij tot stand, die een paar jaar later aanleiding zou geven tot een stichting van alleen mannelijke Birgittijnen⁴. Gilles de Lattre, die een hulp was van Mgr. De Hennin, trok zich in 1610 terug in de eenzaamheid van de St. Sixtusbossen. Stilaan ontstond er een commune van geloofsgenoten, doch zonder duidelijke regels. Gilles de Lattre reisde omstreeks 1615 naar Rome om van de paus de toelating te bekomen om op St. Sixtus een klooster op te richten volgens de regels van de Birgittijnen. Aldus ontstond het aanvankelijk veel omstreden enkelklooster voor mannen van de Birgittijnenorde. Maar in 1622 werd St. Sixtus door de H. Stoel plechtig erkend en goedgekeurd. De abdij kende in de jaren die volgden een bloei en kocht in korte tijd veel grond bij in de onmiddellijke omgeving. Ook kwamen van hieruit nieuwe stichtingen tot stand, o.a. Armentières, Borgloon ...

Op bevel van Jozef II werden in 1783 de kloosterorden opgeheven. De Birgittijnen monniken werden verdreven en het St. Sixtus klooster verkocht en afgebroken. Het archief kwam in handen van de Duinenabdij te Koksijde.

Bisschop van Ieper

[1610-1613](#): Johannes de Visschere (Johannes Visscherius)